

Gtionē virtutis: nec plus carni tribuit. q̄ necessitas petit: sicut satiari.

Qui alimentoꝝ inopia sine murmuratione tolerat: nec pro necessitate viet agit aliqd. vñ aia peccati laqueū incurrit: scit esurire.

a **C**ōicātes tri. mee. Aug^o. Inde gaudet: inde pascit: qz illi bñ fecerit nō qz ei angustia relaxata est.

b **A**lō qz q. t̄c. Aug^o. Datum est res ipa qz das vt mun^o: cib^o potus: et hmoi. Fruct^o at dga bōa: et recta voluntas dator^o. vñ dñs i euā. n̄ ait

Dat. 10. b

q Qui recipit iustū vel ppbz; s̄ addidit: noī iustū vel ppbe. Suscipe em̄ pp̄hetā vel iustū: datū ē. In noī iustū vel pp̄he bñ facere fruct^o est. Heliā paucis le gun̄ corn^o et vidua. S̄ per cornū q̄ non noī iustū: dato pascitur.

Per viduā fructū q̄ sciebat q̄ hominē dī pascet. **c** S̄ reqro. l. bonā et rectā voluntate bone operationi adiuncta. Mō em̄ tā gaudent subuentū eē sue necessitatē: q̄ illorū 2gratulat fecunditati. **d** **T**el fru. ab. l. vt fruct^o iusticie v̄re abūdā sit: cum rōnē deo reddideritis de factis v̄ris. **e** In odoez suavitatis. Que placet deo vt odor suauissim^o. **L**ōpanē em̄ orōn q̄ ēt cēlū dei. vñ d̄: Date elemosynā: et ipa orat p̄ vob ad deū. **f** Imp̄leat oē deside. Mō i terrenis: sed in glia. **T**el glia xp̄i ē ip̄le deideria letoz: vel vt ip̄e idē sit gloriosus. **F**init ep̄la ad Colossenses. **I**nsp̄it argumentum.

Glossenses. Sunt asiani. **c** Quibus nō ip̄e apls predi cauit: s̄ el^o discipuli archip̄pus et epaphras. Archip̄pus dō i eos misterium accepit. Epaphras aut̄ ex eis orūndus ab aplo instrucl: doctrinā archip̄pi confirmauerat. Supuenitib^o aut̄ pseudo apostolis et carnales obfūtiās predicitib^o: dubiū erat q̄b^o poti^o credidū esset. vñ Paul^o cui^o auctoritas celebris erat: q̄si medius iudicat q̄ ps poti^o sit tenēda. Describit aut̄ xp̄m et el^o bñficia: quō est sufficiēs ad oīa. Carnalia dō. pr̄s improbat vt deinceps sincere fidem xp̄i teneat. Instruit etiā moralitē confirmans q̄cqd illi docerat. Et est in tēto ei^o in hac ep̄la p̄firmare colossenses i eadē fide et doctrīa: quam a discipul^o el^o accepterat: et nō i alio p̄ter xp̄m spēm ponēdā ēē docere.

b **A**ulus. Soli. **a** Ito more salutationē p̄mittit: Qua p̄mis̄la de bōis eoz grās agit: et fidē et dilectiōne cōmēdās orat vt p̄ficiāt i xp̄o cui^o bñficia et p̄matū fm̄ v̄trāq̄ naturā cōmēdat: deinde sui misterij dignitate cōmērās monet ne p̄ phis̄lophia vel legis ceremonias seducti a xp̄o recedāt. Tādē oēs s̄l fm̄ sex^o et erates et p̄ditiōes moralitē in struit: et i fine archippum cōmonet sollicitū fore suscep̄ti misterij. p̄mit̄tes aut̄ salutationē ait: **S**ra t̄c.

i **A**pl̄s. Nota omib^o dignitate. Recete h̄ apl̄s se noīat: qz et his apl̄s erat: q̄b^o p̄ discipulos suos p̄dica verat.

g Gratias

Sin oī loco corā principiū vel d̄bus liber. a sin oī genere rerū. **s** a deo: nō ḡ me. b s̄ ne noīat saturitas. c s̄ ne d̄ficiā

Ebīq̄ et i oīb^o iſtitut^o s̄ū et satiari et elūri. a q̄ si nec de penuria cōrītor acc de abūdāria exulto scens q̄ abūdāria frēq̄ner extollit et penuria tolerata diuinitas celestes acquirit. b s̄ iſtitut^o sum. c s̄ nō solū scio sed possum exequi eo cōfortate q̄ docuit.

g facere re et abūdare et penuria pati. **D**ia possuz a s̄ p̄ auxiliū. b sin xp̄o d̄ mihi possūlītā tribuit. s̄ q̄ si p̄ reb^o datū nō gaudeo q̄b^o carere possūl̄ s̄. p̄ v̄o bono. c s̄

philippenses q̄ in principio euāgeliū q̄n pfect^o s̄ū a macedonia nulla mihi ecclesia a s̄ v̄rō rōnabilitē cōsideraret q̄ deberet dare carnalis: q̄ acci piebat spiritualia.

Cōicātes i rōnē dati et accepti: nisi vos soli s̄ nō solū dū vobis h̄dicāti s̄. a s̄ p̄ter q̄ nihil ē q̄rēdūm.

Qui et thessalonica semel et bis i v̄lūm p̄ necessaria. s̄ dico vos bñ fecisse. s̄ nō v̄ ego ip̄lear s̄ ne mihi misistis. Mōn qz q̄ro datū: sed reqro

vos inanes. a s̄ donationis q̄ h̄ ē bonū: vñ mīta bōa p̄cūtē b s̄ v̄rō p̄ ope misericōdī v̄fa h̄car grām sp̄llīci. s̄ nō quero

fructū abūdātē in rōnē v̄ra. **H**abeo autē datū: tñ oīa h̄eo. a s̄ nō in vno vt in alio egeā s̄. s̄ munerib^o oīa et abūdo. **R**eplet^o s̄ū acceptis ab ep̄a

s̄ mihi. **h**ec sunt ho/ p̄ phrodito q̄ misistis i odore suavitatis ho/stia q̄ detur vobis vincere hostes quā accipit deus placide.

s̄ tñ acceptā placentē deo. **D**e aut̄ meus impleat omne desideriū v̄estrū fm̄ di/

a s̄ p̄ quem omnia. b s̄ deus impleat inde ei gratie.

uitias suas in gloria in xp̄o ieu. **D**o at s̄ v̄f̄b.

et patri nostro gloria in secula seculorum s̄ fm̄

s̄ q̄ sc̄is est: a xp̄o est.

amen. **S**alutate omnem sanctum in xp̄o ieu. **S**alutant vos qui mecum sunt frēs

s̄ hos significat propensionem affectum h̄c circa illos.

Salutat vos omnes sancti: maxime aut̄ qui de cesaris domo sunt. **G**ratia do/

a s̄ rōnē: vt semp̄ana sit: et in sp̄llībus abunder.

m̄ini nostri ieu xp̄i cum spiritū v̄fo amē.

Finit ep̄la ad Philippenses.

Argumentum in ep̄tolam ad Colosenses incipit.

Glossenses sicut et laodiceses

sunt asiani et ip̄i p̄quenti erāt

a pseudo apostol^o: nec ad hos accessit ip̄e apostolus. Sed et

hos p̄ ep̄lam corrigit. Audie

rāt em̄ verbū ab archip̄po: q̄ et ministeriū

in eos accepit. Ergo apl̄s iā ligatus scribit eis ab epheso p̄ tychicū diaconem: et

onesimum acolytū.

Insp̄it ep̄la Pauli ad Colossenses.

s̄ cognito omnibus nomine ec

Aulus apl̄s. **I**a. I ce aucoritas dicendorum. s̄ q̄d

non p̄udo.

iesu xp̄i q̄ voluntatē di

Ebīq̄ et in oīb^o s̄. euētibus.

Institut^o s̄. i. informatus a deo qualitē debeā mc bñc.

c Et satiari. supple scio sine ex cesso. **d** Et elūri. sine impa tietie defecū. **e** Et abūdare. sine supbī fastū. **f** Et penuriā am pati. sine tristie lucet.

g **D**ia possū. i. oī fortuna bñ possū v̄t. vñ dīc P̄bs. I. Et b. de

xtuos q̄ fortunas op̄te ferer. **i** v̄tig vere bon^o: et tetragonus

sine vitupio. s̄cēm cop^o tetra gonū i q̄libet latere bñ sedet: sic

xtuos i q̄libet fortuna. p̄sp a v̄l aduersa bñ se bñ: tñ bñ fit multo meli^o p̄ x̄tūtē i deo ifūlā q̄ p̄

x̄tūtē ex actib^o acq̄stā. iō bñdit apl̄s. **h** In eo q̄ me cōforat. **i** p̄ ip̄m deū. **j** **E**lerūtū bñ feci stis. mihi et vob. **k** Cōicātes t. mee. i. mittetes mihi bñsidūm tpale detētē i carcere. **l** **S**ic et v̄s philippētēs. per ea q̄ v̄i distis v̄l auditis. **m** In p̄ euāgeliū. i. q̄n yob̄ h̄dicare euan gelū sc̄i. **n** Nulla m.e. c. l.r.d. et accepti. rōnabile em̄ ē v̄ accip̄tēs sp̄ualia a p̄dicatorib^o dēt eis tpalia. **o** Bisi v̄. soli. i bñ cōmēdat coz libalitatis p̄ ceteri. **p** **Q**ui et r.s. t. b. iv. misistis. s̄. bōa v̄rā: in qb^o ego et p̄dicatorēs alj̄ debēm̄ gr̄ere: si suplū: s̄ ad necessariū v̄lūm. **q** **M**ō qz q̄. datū. p̄ncipaliter. **r** S̄ reqro fru. abū. in ratiōe v̄ra. i. meritū ex p̄te v̄ra: q̄ d̄ fruct^o abūdans: q̄ d̄cūt ad v̄lā beatā. **s** **H**abeo aut̄ oīa. q̄ misistis mihi. **t** Et abūdo. nō solū p̄ mihi necessariis: sed etiā p̄ necessitatib^o alio. **v** **A**ccep̄tis ab ep̄phrodito q̄ ml̄. p̄ eu in oīo. suavitatis. **w** **N**am elemosyna est hostia deo acceptissimā: et quia de beneficio regatianē est benefactōri. ideo subdit. **x** **D**e aut̄ me impleat oē desideriū v̄rē. s̄cē me replete. **y** **S**com diuitias suas in gloria. reddendo vobis p̄ tpalib^o eterna. **z** **In** xp̄o ieu. i. p̄ ieu xp̄m mediatorē dei t̄ hominū. et q̄ cuīslibet bñl̄ deo: ē p̄ncipal auctor idō q̄r̄ gr̄as agit ei. d̄b̄ cens: Deo at et p̄tī nō ḡia t̄c. **a** **S**alutate. h̄ vltio p̄oī bñl̄ ep̄le p̄clusio p̄ salutationē. cum d̄r̄: Salutate oīem sc̄is in xp̄o ieu. i. oīem sc̄ifacit p̄ baptismū ieu xp̄i. **b** **S**alutat vos q̄ me. sūt frēs. mihi mīstrantes: et p̄ t̄pē p̄dicatorēs. **c** **S**alutat vos oī. sci. i. xp̄iani generaliter. **d** **M**aria. a. q̄ de. d. c. s̄. t̄. p̄ bñl̄ inuit q̄ isti sp̄ēalē affectū habeāt ad philippenses. **e** **S**ra d. n. l. xp̄i. c. sp̄ū v̄ro. supple sit et maneat sḡ. **f** **I**nsp̄it postil. sup ep̄lam ad Colossenses. **g** **I**a. I

Pep̄la ad colosseis. **i** dñidit ē tres p̄tes. **j** salutationē: et p̄secutionē. **k** ibi: **h** **S**ras agi. et p̄clusionem. **l** **Q**ue

agītūs. **l** **Q**uidā bona querētū. **m** **Q**uidā bona op̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uidā bona v̄tētū. **j** **Q**uidā bona v̄tētū. **k** **Q**uidā bona v̄tētū. **l** **Q**uidā bona v̄tētū. **m** **Q**uidā bona v̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uidā bona v̄tētū. **j** **Q**uidā bona v̄tētū. **k** **Q**uidā bona v̄tētū. **l** **Q**uidā bona v̄tētū. **m** **Q**uidā bona v̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uidā bona v̄tētū. **j** **Q**uidā bona v̄tētū. **k** **Q**uidā bona v̄tētū. **l** **Q**uidā bona v̄tētū. **m** **Q**uidā bona v̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uidā bona v̄tētū. **j** **Q**uidā bona v̄tētū. **k** **Q**uidā bona v̄tētū. **l** **Q**uidā bona v̄tētū. **m** **Q**uidā bona v̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uidā bona v̄tētū. **j** **Q**uidā bona v̄tētū. **k** **Q**uidā bona v̄tētū. **l** **Q**uidā bona v̄tētū. **m** **Q**uidā bona v̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uidā bona v̄tētū. **j** **Q**uidā bona v̄tētū. **k** **Q**uidā bona v̄tētū. **l** **Q**uidā bona v̄tētū. **m** **Q**uidā bona v̄tētū. **n** **Q**uidā bona v̄tētū. **o** **Q**uidā bona v̄tētū. **p** **Q**uidā bona v̄tētū. **q** **Q**uidā bona v̄tētū. **r** **Q**uidā bona v̄tētū. **s** **Q**uidā bona v̄tētū. **t** **Q**uidā bona v̄tētū. **u** **Q**uidā bona v̄tētū. **v** **Q**uidā bona v̄tētū. **w** **Q**uidā bona v̄tētū. **x** **Q**uidā bona v̄tētū. **y** **Q**uidā bona v̄tētū. **z** **Q**uidā bona v̄tētū. **a** **Q**uidā bona v̄tētū. **b** **Q**uidā bona v̄tētū. **c** **Q**uidā bona v̄tētū. **d** **Q**uidā bona v̄tētū. **e** **Q**uidā bona v̄tētū. **f** **Q**uidā bona v̄tētū. **g** **Q**uidā bona v̄tētū. **h** **Q**uidā bona v̄tētū. **i** **Q**uid

15lo.ordi.

~~Ad Colossenses~~ La. I

~~Nico. de lyra~~

Sicut est vir magne auctoritate. **s**cripsit:
et timotheus frater: his qui sunt colossis
smaioribus. **s** minoribus. **s** et quod sancti sunt et fideles.
sanctis et fidelibus fratribus in xpu iesu.
a Hoc mundo salutat. **s** remissio peccatorum. **b** sed meritis reconciliatio ad deum.
c sed quod deus: et proptere vult.
Gratia vobis et pax a deo patre nostro:
s quod deus et proptere vult.
Gatias agimus deo et patri domini nostra
s quod nobis oia. **a** sed eti. **b** sed crescat in melius.
stri iesu xpu: semper pro vobis orantes:
a sed ecce ver gras agit. **b** sed qua creditis ipm deum et hominem
c esse.
Audientes fidem vestram in christo iesu: et b
a sed non ociosam. **s** per operis exhibitionem prouenientem ex ea ostensam.
Dilectionem quam habetis in sanctos oes ppter d
s non huanam laude: non p terreno emolumento. **s** rem sperata
a sed non apparet. **b** sed ab eterno reddenda. **c** sed quo ergo res tam latens speratur. **s** ut certam haberetis.
s prospectem quam reposita est vobis in celo: quam
a sed quod tenendum est: quod plene verum et bonum nuncium ne ergo
alibi spem illam queratis: quam prius intellexistis.
Audistis in verbo veritatis euangelij
a sed non primi habuistis: sed per alios venit
ad vos: nec soli habetis.
Quod pertinet ad vos: sicut et in vniuerso
s fructificare facit. **a** sed crescere facit.
mundo est et fructificat et crescit: sicut et in
s est. **a** sed archippum. **s** non p superadducos: sed p primos
s credendo. **b** sed discernendo.
vob ex ea die qua audistis et agnouistis
a sed scz. **b** sed quod totum ex deo. **c** sed a prima die audistis veritatem: sicut post didicistis esse veritatem per epaphiam: i orem
duorum stat omne verbum.
Gratiaz dei in veritate sicut didicistis ab
a sed predicatione archippi confirmare. **b** sed quod nobiscum predicator.
Epaphra charissimo seruuo nostro qui est
a sed pro salute vestra. **b** sed pro vestris rebus. **c** sed electus et xpo vel quod dona dei ministrat: vel xpo offert bona vestra.
fidelis pro vobis minister christi iesu: quod
etiam manifestauit nobis dilectionem ve
s ad deum et proxim. **s** fundata. **a** sed non in carne. **b** sed ce quid orar.
dstram in spiritu. Ideo et nos ex qua die au
a sed quod p meritis quod vobis exhibemus.
diuinum: non cessamus p vobis orates et postulam
s ut plene cognoscatis quid deo vellet: quid non et hoc per partes exequitur.
tes ut impleamini agnitione voluntati
s scz. **s** rerum: quod actiue vite sunt. **s** cognitione spiritualium
que sunt contemplatiue.
eius: in omni sapientia et intellectu spiri
a sed post. **b** sed opando b*u*. **s** agatis per bona opera. **c** sed ut de
ceat deo vel digni co premio. **d** sed ita. **e** sed negotia vite acti
ue et contemplatiue.
tali: ut ambuletis digne deo per omnia
a sed deo. **b** sed et in maius.
placetes in omni ope bono fructificates
s pro hac vite puritatem. **a** sed in cogitatione deitatis. **b** sed et
post hac promitione oramus ne relabamini.
t crescentes in scientia dei: in diuinitate fortificantes
a eo quod illuminare poruit. **s** mancies. **s** corra aduersa.
Frm potentiâ claritatis eius. In omni patiente
a sed diutini laboris. **b** sed h non ex tristitia vel necessitate.
tia temponumitate cum gaudio gratias
a sed qui solus potest recreare: et vult quia pater.
i agentes deo et patri qui dignos nos fe
scribam genites in promissione iudeozum. **a** sed participa
tionem. **b** sed hereditatis. **c** sed in noricia sui.
t cit in partem sortis sanctorum in lumine.

ibidem. Que circa me sit. In prima pte expmunt
psœ salutates. et secundo salutare. ibidem. quæ
sunt colossi et bona eis optata. ibidem. Praevo-
l. et præ sua ex dicto plurimi in principiis alias
epistolarum. **a** Gratias agimus; hic incipi-
t epistola prosecutio. Circa quam sciendū
quod apostolus non predicauit colossensibus
personaliter: ut patet in prologo Hierony-
mi: sed per discipulos suos archippum: et
epaphram et postea inducebantur a pseudo
apostolis ad recipiendum legalia cum euangeli-
o. propter quod apostolus qui in partibus
illis erat valde famulos scriptis eis ipsos
a legalibus retrahendo: et in fide ac morib[us]
solidando. **c** Eccl diuidit in tres partes. quæ pri-
indicit eos ad tenendum firmiter euange-
lii veritatem. secundo ad præcauendum pseudo
apostolorum falsitatem ea. scilicet tertio ad cotinua-
dum vite fauictratem capitulo. iiiij. **d** Prima in-
duas: quæ primo ut verbis a sua melius recipiat
ostendit se eis beniuolum. secundum idicit eos
ad pure tenendum Christi euangelium. ibidem. Qui est
imago. primus autem facit dupl. s. agendo gra-
tias de bona eorum inchoatione. secundo orando
deuteo. p. meliori consummatione. ibidem. Iohannes et
vos. Circa primū dicit: Gratias agimus deo
et patri domini nostri Iesu Christi semper. i. omnibus
bonis ad orandum deputatis. **b** Audien-
tes. p. epaphram: ut br. i. **c** Fide vestraz
in Christo Iesu: que est fundamentum spiritualis
edificationis: et quia fides sine opibus mortua est.
Iacobus. iiij. ideo sequitur: **d** Et dilectione
quam habebitis in sanctis omnibus. s. opera chari-
tatis que exercetis erga omnes fidelleos: non
p. comodo terreno: sed celesti premio. ideo
sequitur: **e** Propter spem vestrem. quam audi-
stis in vox beatissima euangelii: quod non permittit
bona terrena: sic lex vestra. sicut celestia: ut per
decursu ipsius. **f** Quod penitus ad vos
p. predicatione discipulorum meorum. **g** Sic
et in eniuero mundo est. nam a tpe aplois p.
dicatur fuit euangelium p. orbem terrarum: sic
declarari plenius super illis. Ps. xviii. In
omnem terram exiit te. et breui replicauit super
epistolam ad Rom. x. vbi beatus auctoritas al-
legat. **h** Et fructificat et crescit. in alijs
gentibus. Sicut in vobis. s. fructificat.
i Ex ea die qua audiisti. credendo: cetera
patent ex littera. **k** Ideo et nos. b conse-
querter aplois ostendit se beniuolum colos-
sensibus orando pro eorum felici consummatione. dicens:
Ideo et nos ex qua die audiui-
mus. vobis bonum principium. **l** Non cessa-
mus p. vobis orantes. mente: **m** Et po-
stulantes. ore. **n** Ut impleamini. agni-
co. elus. i. ut plenius diuinam voluntatem co-
gnoscatis. **o** In omni sapientia. quantum ad
cognitionem rerum ad vitam actuam perti-
nentium. **p** Et intellectu spirituali. quantum ad
cognitionem spiritualium ad contemplatio-
nem pertinentium. **q** Ambulet digne-
per viam huius vite ad patriam.
r Deo per omnia placentes. in speculabi-
libus et opabilibus. **s** In omni opere
bono fructificantes. s. de bono in melius. p.
sufficientes quantum ad actuam vitam.
t Et crescentes in scientia dei. quantum ad
speculatiuam. **v** In omni virtute. s. moraliter et in
tellectuali. **x** confortati sumus. **y** Addit
ad ostendendum quod non loquimur de virtutibus po-
liticis: sed insulis: quod danc a deo cum gratia: et p.
cum sit augmentum. **z** In omni patientia.
p. aduersarij toleranter. **3** Et longanimitate.
p. certa proximi et expectatione. **a** Gra-
tias agimus. d. et pa. quod dicitur. genitiles et iudeos in-
differenter. **b** Secundum p. gratiam baptismalem.
c In parte ior. te. quod gratia baptismalis dignius
facit hereditate eterna quam habet clara divinitus.

C Regnū filij. Aug^o. De q̄ ip̄e dī: Regnū meum nō est de h̄mundo. nō alt: H̄o est hic: s̄z nō ē hic: q̄ p̄egrinat q̄dē in mūndo: s̄z nō est de mundo. Regno eñi suo dicit: De mūndo nō es̄tis: sed ego elegi vos de mūndo. Erat de mūndo: q̄si ad mundi p̄ncip̄e pertinebant. **A** Et ita:

Eripuit nos de p̄tāte.

i. de inferno in quo tenebā
mūr a diabolo tā ex p̄prio
q̄ ex dilectio ade. **E**t trāstulit nos in reg.

En attolēs nos de imo tartari: in-
duxit in celū cū vnicō filio

suo. **V**a em̄ credētes qui fu-
xamente deuoti sūt: exeu-

tes de celo duce dextre pa-
tris angelo inducūt i celū.

Dilij dilectionis sue. Aug^o. xv. de trini.

Si cha-
ritas q̄ p̄ diligit filiū t pa-

trē diligit filiū ineffabiliter
vniōne vel cōionē demon-
strat ab o.

Quid cōuenie-
tiūt q̄ vt ille p̄prie dicatur
charitas: q̄ sp̄us ē cōs am-

bob^o alio q̄ si in illa trini-
tate sol^o sp̄usstūt est chari-

tas: p̄fecto t filiū nō solius
p̄ris: sed etiā sp̄usstūt filius
inuenit. **N**on est dixit: filiū
sui. q̄ si diceret: vissim dī-
ceret: s̄z ait: Filij dilectionis
sue. filiū q̄ etiā sp̄usstūt: si n̄
est in illa trinitate charitas
de n̄t sp̄usstūt. **D**ecum
sit absurdissimum: restat vt
nō solū ibi sit charitas sp̄us-
stūt: s̄z ppter illa de q̄bus
satis disserui. p̄prie sic voce
tur. **X**o dicit: est filij dī-
lecti: vel charitatis sue: ni-
hil aliud intelligat q̄ filij
sui dilecti: q̄ filij substantie
sue. **C**haritas em̄ p̄tis eius
natura atq̄ substātia ē. vt
sepe diximus. **E**t idō filius
charitatis eius null^o ē ali^o
q̄ dē suba ei^o est genitus.
Redemptione. **D**estruc-
ta p̄tate diaboli facultas
liberratis que nobis data
est fuso illi sanguine: q̄ nul-
lum habuit p̄fici. **E**t q̄ di-
abol^o illos merito tenebat
quos p̄tē reos cōditione
mortis obstrinxit. **H**os per
eū merito dimitteret: quēz
nullius p̄tē reūm īmerito
pena mortis afficit.

FQui ē ima. Aug^o. Altera imago regis ē i numo
alit i filio. **H**os sumus num^o in q̄b^o imago dī: r̄ps
filiū. Nulla imago dei dī colit: nisi illa q̄ b̄ ē q̄d ip̄e
nec sp̄a. p̄ illo: s̄z cū illo. **G**Et in ip̄o. **E**ccl oia
sūt i xp̄o: q̄ē nō excedūt. q̄ imēlus. **H**Caput
cor. Aug^o. Caput ecclie. i. corpis: q̄z ita se h̄z ad ec-
clie: s̄i caput ad cor^o. **E**t cū ecclia ab abel cepit
q̄o caput eor^o: b̄n: q̄ p̄ncip̄iū ecclie. i. fūdator.

KProlegit. **S**ic nāt^o ē aī oia de dī vi oia crea-

ret sic b̄o p̄m^o relurgit: vt restaureret vt sp̄ sit p̄m^o et
p̄nceps. **C**eteri i se h̄t x̄bū dī: s̄z dī nullo dī x̄bū

caro fetūt ē. **H**o ḡ excellēt^o assūpt^o q̄si psonā sapie

dei gerit: vt caput in quo sunt omnes sensus perso-

nam anime: que totum corpus viuiscat.

TQui est prīn. Ecclie b̄m diuinitatē. i. fūdator

ecclie: q̄oē iustos q̄ ab abel vsq; ad ultimū iustū
generat. **X**tute diuinitat^o t misericōdie sue dono illūna-
uit. **F**m h̄umanitatem etiā p̄t̄ dici p̄ncip̄iū ecclie

qua sup̄ fidē h̄umanitat^o ei^o fūdata ē. t b̄n ip̄e ē ca-

AQui eripuit nos de p̄tāte tenebrar̄. i. de p̄tāte inimici per mortem
filij sui. **B**Et trāstulit in regnū filij. q̄ eripīdo nos de regno t po-
testate diabolit: reponit nos in regnū filij sui: q̄ regnat b̄ in fidelib^o per
grām: t in btis p gloriā. **C**electionis sue. q̄ b̄ nō est intelligenduz
q̄ filiū pcedat a sp̄u sc̄d q̄ est amor seu dilectio: led sc̄d filiū dilectiōs pa-
terne: in q̄t p̄t̄ sume diligit ip̄m: t nos p eum.

DIn q̄. i. per quē **E**habemus redēptionē.
a p̄tāte diaboli. **F**Et remissionē petō: p̄ sa-
cramenta baptisimi t p̄nī q̄ habet efficaciam a
passione xp̄i. **G**Qui est imago. Post q̄ apō-
stolus ostendit se benivolū colossensib^o: b̄ cōse-
quēt inducit eos ad tenendū firmiter euange-
lii veritātē. **E**t diuidit in tres p̄tes. q̄ p̄mo de-
clarat auctoritatē euāgelij. sc̄d inuitat ad firmi-
ter adhērēdū ei. ibi: **L**e vos cū essetis. tertio re-
spondet tacite q̄stionē. ibi: **C**ul fact^o sūt. auctori-
tatē x̄o euāgelij declarat q̄ excellētias auctor^o
ip̄o. i. xp̄i. cul excellētias tripli declarat. p̄mo i
copartionē ad patrē suū. sc̄d ad totū vniuersuz.
ibi: **O**m̄ in ip̄o. tertio ad corp^o ci^o mysteuz. tbit
Et ip̄e est capit. **Q**uantū ad primū declarat
duas excellētias xp̄i. prima est q̄ est imago pa-
tris. i. exp̄sa sūtēdo ip̄sū finē deitate. **S**clēdūz
tū q̄ imago alicuius potest dici dupl. **U**no mō
naturaliter. sicut in h̄umanis filiis: b̄: imago pa-
tris: q̄ pcedit ab eo p modū nature t in eadem
specie. **A**lio mō artificialiter: sicut imago hercu-
lis est in lapide. p̄mo modo xp̄s ē imago dei pa-
tris. tñ in idētātē numerali nature: q̄z diuīna na-
tura nō est multiplicabilis. creatura aut̄ intelle-
ctualis est imago dei in natura aliena: t sic non
est p̄prie eius imago: sed magis ad el^o imaginē.
BPrimo genitus oīs creature. i. genitus an-
dēm creaturā: q̄ generatio filij a p̄tē est eterna.
p̄ductio aut̄ creature est t̄p̄alis: q̄ p̄t̄ dici large
generatio: eo mō q̄ dī: b̄ p̄t̄ oīm p creationem.
CQuia in ip̄o condita. b̄ s̄t̄ ponit excellētias
xp̄i. t̄tū ad totū vniuersum. nam oīa persistunt
in eo: sicut in causa exemplari. ideo b̄: **O**m̄ in
ip̄o condita sunt vniuersa. i. condī disposta. oīs
creatura compāns ad dī: sicut artificata ad
artificē: **S**ap. vii. **O**m̄ est artifex. artificia-
tum x̄o est prius in conceptu artificis. b̄ in esse
ctu. dom^o em̄ extra sit a domo intra. vii. **M**erba-
phys. filiū aut̄ in diuinis est cocept^o t̄verbū p̄t̄is
t̄ oīs creature in ip̄o preexistunt exemplari
ab eterno: q̄z nulla nouitas est in deo. **K**Si
sibilia. t̄tū ad creatures corpales. **I** Inuilli-
billia. t̄tū ad sp̄uiales. **M** Sine th̄roī sūt do-
minationes. exp̄mit q̄t̄uor ordines angelozum. **C**o-
quoz p̄mūs est de supraē hierarchia. sc̄d et
quartus de media. tertius x̄o de infima. t̄ p̄t̄
telligunt alij ordines q̄ oīs p̄existunt in deo sic
in exemplari. t̄ s̄t̄ oīa persistunt in eo sic in cau-
sa efficiētē t̄ in eo quiescūt sicut in fine: **P**rouer.
xvi. **A**niuersa. ppter semetip̄m opa^o est dīs. iō
subdit: **N** **O**ia p̄ ip̄m. iūgal sūt littera: **P**ia
p̄ ip̄m. supple creature sunt efficiētē. **O** Et iō
ip̄o. supple q̄scūt finalē. **P** **L**e ip̄e ē aī oīs.
s̄z creatureas quas precedit durationē t dignitātē. **Q** **E**t omnia in
ip̄o constant: q̄z p̄ ip̄m oīa s̄t̄uāt in eē: s̄i de nibilo crea-
ta sunt: sic i ni-
bilum redigerent: nisi p̄ ip̄m manu tenerent. **R** **E**t ip̄e ē caput. b̄
s̄t̄ ponit excellētiae xp̄i. t̄tū ad corp^o el^o mysticū. cū b̄: **E**t ip̄e est ca-
put corporis ecclie. influēs sensū t motū finē vitā grā: Job. i. **D**e plenitū
die iō oīs nos accepim^o grām t̄. **S** Qui ē p̄ncip̄iū p̄mogenit^o ex
mortuis. **I**z em̄ alij resurrexerūt a morte aī xp̄m: vt laçār^o t̄ plures alij
illa tamen non sunt perfecta resurrectio: quia resurrexerūt ad vitam
mortalem: que magis dicitur mors b̄ vita. quia est quedam tendētia
ad mortem: vnde t illi postea mortui sunt: sed xp̄s primus surrexit ad
vitam immortalem que est perfecta resurrectio t vera: t quia primū i
alij genere ē cā alio. iō resurrectio xp̄i ē cā n̄rē resurrectio. **P**os q̄d b̄:
p̄ncip̄iū p̄mogenit^o ex mortuis. **T** At sit i ūb̄ ip̄e p̄matū tenē
nō solū respectu homī: s̄z etiā oīm angelozum. tū propter plenitudinem
gratiae que data est ei non ad mensuram: Job. iii. **A**ngelis autem ad me-
suram data est. tum quia licet humana natura xp̄i finē se accepta sit infe-
rior angelica. propter quod dicitur xp̄s ab angelis minoratus. **G**sal.
vii. tamen inquantum est vnitā diuinitatē in supposto filiū excellētior
est effecta. ideo subditur. **V** Quia in ip̄o. s̄i boīe chris̄to.

put i principiū et re/
ctor i fudator; quia
ip̄e est primogenit⁹ r̄c.
a. **P**lenitudinem.
Aug. **S**uia oia po/
test ex se. vñ: **S**i p̄
haber vitā in se; sic i
fili⁹ q̄ suscitat i viu/
ficat q̄s vult; sic ostē/
dis perfectus de⁹ eē.
Rer eū recōciliare
are r̄c. **D**e placuit
per eum reconciliare
i p̄ficiare non
gratis; sed per san/
guine; celestia i ter/
restria. quia ptz hoī
introitus in celum.
Coia per eum fa/
cta. in ip̄o auctore vi/
nunt. **D**el alie/
nati. **I**nimici sen/
sus. i. **S**ilīt̄ eius; qd̄
idem valet; qd̄ nō re/
ceperūt q̄ p̄ moysem
mādauit d̄us deuo/
te idolis suis.
Recōciliavit in
cor. r̄c. **S**i mortal et
mortu⁹ potuit recon/
ciliare; iam immorta/
lis potest oia facere
Sitamen p̄mane/
atis. Ideo tot i tan/
ta dixerat de christo
vt ponant spem i eo
solo: in quo oia sunt
non alieni elemento/
rum vel angelorum
se subiiciendos pu/
tent; hic solus colen/
dus est. i ad huc nō
elitimādus ē quis. **G**
In vniuersa r̄c.
Vel: Que tamen no/
na creatura modo ē
sub celo adhuc pere/
grina; sed tandem ve/
niat ad gloriam.
Bdimpleo. Ea
passionē q̄ xps susti/
nuit; vel q̄ mō sustie/
re p̄cepit; q̄ adhuc de/
sūt adimpleo. i. pat̄
sū pati. **S**icut sum
ego m̄ister. M̄ister
euāgelij a deo p̄ xps
se factū dīc ut myste/
riū a deo ceptū p̄ ido/
neū sūt impleat; qd̄
ignorū fuit a secul.
Kata ē m̄ibi. At
impleā qd̄ de⁹ p̄ordi/
nauit de vobis vos
sc̄ p̄ incarnationem
saluari; ne videat sa/
lus nō ec̄ p̄missa ḡe/
tib⁹. **W**el m̄ibi ē da/
ta in vobis. tñ ē em̄
q̄ a meis gr̄is; q̄tu⁹
si a meip̄o. **L**et
absconditū. Si notū
erat i principio erat
xbs. **N**usq̄ lectum
erat; i xbs caro fcm̄
i. **A**ngeli autem
xpi fm̄ se accepta/
re. **M**inistratū. **A**ppro/
positū fuit exaltatū.
Aug. **Q**uodā eti
platonicoꝝ

a complacuit omnē plenitudinem
b diuinitatis inhabitare: i per eum
a q̄ qui est lumen eternum. i. eterna veritas.
c recōciliare oia in ipsum: pacificas
a s̄ nō q̄ alia hostia. b s̄ q̄ turpior mortis s̄. i. cele/
stia i terrestria. c s̄ iā sūt ut abraham i eterni.
p̄r sanguinē crucis ei⁹ siue q̄ in cē
a s̄ adhuc in ista vita. b s̄ o colossenses pacificas,
ut quis esset alienati: nihil cū deo habens & immi/
ci contradicēdo & hoc sensu quis purabas tis bene/
agere. c s̄ būis.
lis siue q̄ in terris sunt. **E**tvos cū
d essetis aliqui alienati i inimici sen/
degētes acu. a s̄ p̄e gre nō alio. b s̄ remissi/
e su in operibus malis: nūc aut̄ r̄e
mone p̄cō. a s̄. i. fragilitatis. s̄. i. passibili & mor/
ali & hoc p̄ more eti ad hoc vt rande repater.
Conciliati in corpe carnis eius p̄
nō virtutibus. s̄ a pec
mortē exhibere vos sanctos i im/
catis. s̄ vñsp adeo q̄. s̄ quia tunc nihil mali in eis
maculatos & irreprehensibiles co/
s̄ d̄ia vider vel cum tunc ei p̄esentes critis vidē/
tes cum sicut est. a s̄ exhibere tñ has cōditione.
Fram ipso. **S**i tamen permanetis
a s̄ firmi non fluctuantes. b s̄ in spe premii ut p̄
vos nō recessatis. c s̄ alio impellente.
In fide fundat̄: i st̄abiles: et imo/
a s̄ qd̄ tenere debet; q̄ intellectis & iō p̄e reuer/
ti. mēlē ē em̄ vñā & ita nō agnoscere q̄ p̄ agnira/
biles a spe euāgelij q̄d audistis
retirore. a s̄ et manet. s̄ vñuersis homini
s̄ qd̄ p̄dīcatū est in vñiuersa crea/
bus q̄ sūt noua creatura q̄c̄yib⁹ sunt. s̄ euāge/
lij. a s̄ et ita p̄estis sc̄re quod verum est.
tura que sub celo est. **C**ui⁹ factus
a s̄ ep̄hēi in carcere positus p̄ euāgelio.
sum ego paulus minister: q̄ nūc
a s̄ q̄ inde credētes p̄ficiunt. b s̄ q̄s sustinco.
c s̄ cōfirmādis in veritate euāgelij. d s̄ quisq̄ p̄
mō suo exoluit quod debet.
Hauile p̄assionib⁹ p̄ vñb̄is: i ad
a s̄ n̄e xpi sunt: q̄ eīmēbra. b s̄ nō in meis.
t̄p̄le ea q̄ sūt p̄assionē xpi i car
e a s̄ multiplicando. b s̄ non alio dico.
ne mea p̄o corpe eius quod est ec
s̄ corporis. s̄ vt ei ministrē
i clesia. **C**ui⁹ factus sū ego minister
spiritualia. a s̄ vt ei deum dispensem aetu
p̄ grām aplat⁹ mihi crediti a deo. s̄ vel fm̄ grām
aplat⁹ mihi a deo dispensati. b s̄ non solum offi/
cium: sed exercitū officiū.
Fm̄ dispensationē dei: q̄ data ē
a s̄ implētū oīdām ordinationē dei de vobis ḡib⁹
mīhi in vobis: vt implēcam verbū
a s̄ qd̄ verbū fuit occulē a deo & iō mysteriū. i. ab
s̄ sconditū.
Idei: mysteriū quod absconditū fuit
a s̄ principio seculorum. s̄ omnibus non cuidam
parti tñ nisi cui per spiritū indicauit. b s̄ p̄e gre
a seculis & generationibus. **M**unc
non omnibus.
aūt manifestatū ē sc̄tis ei⁹: quib⁹
a nec his oib⁹. s̄ q̄b⁹ voluit ex sola grā. b s̄ copio
sa gloriā sacri tā digni i q̄ sūt multa fides: remissio
iusticia: dōa sp̄s: futura bistrō & iō dīc diuinitas
voluit deus notas facere dilūti/
s̄ existentis.
As gloriē sacramēti huius in gen
a s̄ sac̄m. b s̄ incarnatio xpi. c s̄ gentibus.
tibus quod est christus in vñb̄is
a s̄ p̄ eū speretis gloriā sine lege. a s̄ q̄le xpm̄.
b s̄ apli. c s̄ q̄ sine lege gentes saluat.
spes gloriē quem nō annūcias. v

a **C**olacuit. toti trinitat. **b** H̄em plenitudi/
nē. s̄. ḡe. **C** Inhabitare. illa em̄ plenitudo data fu/
it a tota trinitate. fm̄ excellētiā aut̄ vñtonis sic ex/
ponit: qz in ip̄o hoīe xpo. **C**olacuit: filio dei. **O**m̄ē
plenitudinē inhabitare. i. fm̄ plenitudinē sue deitat̄
q̄ sol⁹ fili⁹ est incarnatus: t̄cer h̄c incarnationē tota
trinitas fecerit. **D** Et q̄ eū recōciliari oia in ip̄m.
deū patrē. **E** Pacificas p̄ sanguinē crucis eius.
q̄ fuit sufficientissimus ad satissaciendū p̄ oib⁹. i. do
subdit: **G** Sine q̄ in terris sunt. q̄tum ad hoīes.
f Sine q̄ in celis. q̄tū ad angelos. nō tñ sic intelli/
gendo & p̄tēm̄ angeli sit finaliter remissibile p̄ passio/
nē xpi: vt credit p̄ige. sed q̄ p̄ passionē xpi eōp̄ soci/
etas restaurat. p̄ b q̄ hoīes sc̄t p̄ xp̄m redēpti ibidē
assumunt. ex istis aut̄ excellētis ptz auētas euāgelij
cuīs lator est xps. **H** Et vos. b p̄r inducit colos/
sense s̄ ad obfuationē ip̄i. d. Et vos cū esset aliquā
do alienati. a deo p̄ idolatriā. **I** Et inimici sensu.
i. sensibiliter & manifeste. **K** In oib⁹ malis. i. p̄
opa mala ad sensu patēta. **L** Munc aut̄. s̄. p̄st ve/
strā cōversationē. **M** Recōciliavit. supple vos.
n **P** In corpe carnis ei⁹. i. in corpe suo passibili.
o **R**der morte. q̄a sustinuit in corpe passibili. i per
q̄a lumen redēpti. **P** Exhibere vos sc̄tōs. i. san/
ctificatos per baptis̄m̄: q̄a nobis plenarie cōteat
effect̄ passionis. **Q** Et imaculatos. in p̄sonis pro/
prijs. **R** Et irreprehensibiles. a. p̄xmissi. **S** Co/
rā ip̄o. i. cū rectitudine intentionis: i nō solū corā mū/
do p̄ fictionē hypocrisis. **T** Si tñ ḡmanetis in fi/
de. s̄. **U** Fudati & stabiles. **V** p̄suaciones p̄le/
do ap̄lo. **W** Et imobiles a spe euāgelij qd̄ audi/
stis. vt. s̄. speretis cōsequi vitam eternā p̄ fidem xpi.
t̄ecclesiē sc̄fa: i nullo mō p̄ legalia. **X** Qd̄ p̄di/
catū est in vñiuersa creatura: p̄ vñiuersam creaturam
intelligitur oīs hō: eo q̄ b̄z s̄lititudinē cū oī creatura:
fm̄ q̄ dicit Greḡ. homel. xix. Pabet nāq̄ cōmune eē
cū lapidibus: vivere cū arborib⁹: sentire cū aīalibus
intelligere cū angelis. nō est sic intelligēdū q̄ euāge/
lij ex tunc fuerit p̄dicatū singulis hoībus de toto
mundo: s̄ q̄ fuit tūc p̄dicatū in oib⁹ p̄tib⁹ mūdi in q̄/
bus habitabāt hoīes. ex q̄b⁹ alīq̄ crediderūt. s̄. dēm
est. **Z** **Q**ui fact̄ sū. b apls r̄det cuīdā tacite q̄/
stionis: q̄ possit alīq̄ dicere: qd̄ p̄tinet ad paulum ita
scribere colossensib⁹: cūm tñ eis nō p̄dicauerit. vt di/
ctū ē. s̄. nec etiam eos viderit. vt h̄r ca. **A**d qd̄ r̄n/
dit q̄ b̄ p̄tiebat ad eū: eo q̄ erat apls ḡetū: vt dictū **T** De sacra
est. Hal. n. **Q**ui op̄at̄ p̄ petro r̄c. de quoq̄ nūero erāt vñctionē. c
colossenses. **R** Est qd̄ dicit: **Q**ui⁹. s̄. euāgelij. **V** nico. s̄. fed
a **F**act̄ sū ego p̄. m̄ister. i. p̄dicator ex aplat̄ offi/
cio. **B** **Q**ui nūc gaudeo in passionib⁹. i. in care/
re quē patior. **C** Pro vobis gentilib⁹. eo q̄ predi/
caui euāgelij ḡetilib⁹ de qbus vos estis. Iz enī nō p̄
dicauerit eis p̄ leīpm̄. p̄dicauit tñ eis p̄ suos discipu/
los. vt p̄dictū est: **D** Et adipleo ea q̄ desūt p̄assiv/
onū xpi. passiones aut̄ xpi dupl̄ dicunt. vno mō in
corpe. p̄prio in q̄ sustinuit famē & litim & mortem. & sic
accipiēdū nihil erat ibi adimplēdū. Alio mō prout
patitur in membris suis que sunt fideles fm̄ q̄ dicit
Act. ix. Haule saule quid me p̄sequeris r̄c. & sic loq̄
hic apls. **I**de subdit: **E** In carne mea. i. q̄r passio/
nes sc̄tōr sūt ad bonū totū: ecclēsie cui⁹ sunt mēbra.
iō subdit: **P**ro corpe eius qd̄ est ecclēsia. **F** **Q**ui⁹.
supple ecclēsie. **G** Factus sum ego minister. prela/
ti em̄ ecclēsie nō sūt dñi: sed ministri. **H** Sc̄m di/
spensationē dei q̄ data est mībi in vobis. in quantum
a deo fact̄ sum apls gentiū. **I** At impleā xbum
dei. annūciādo xbo & sc̄tō. **K** Mysteriū. i. sacru/
secretū. **L** Qd̄ absco. s̄. a se. & ge. q̄r an̄ t̄p̄ xpi nō
fuit cognitū nīli paucis p̄phetis. **M** H̄uc at. t̄p̄
gre. **N** Manifeltū ē san. el̄. i. sc̄ificat̄ p̄ baptis̄m̄.
o **Q**ui⁹ voluit de⁹. ex sua mera grā. **P** Moras
facere diuinitas gloriā sacri h̄u⁹. i. copiosam gloriā
huius sacri secretū. **Q** In gentib⁹. q̄r sum apls.
r **R** d. s̄. sacru secretū. **S** Est xps. qui est deus
incarnat̄: passus & mortu⁹: resuscitat̄: i ad dexteraz
patri eleuatus. **T** In vobis spes glorie. per t̄p̄
secutionē glie certitudinali expectādo: si tñ i ea fide
lit̄ maneat. **U** Quē nos annūciam⁹. p̄dicando.
** Corrip̄tes

Glo.ordi. Ad Colossenses La. II Nico. de lyra

platonicorum libros ex greca lingua illa
latinis scilicet et iib[us] legi non quidem his x-
bis. Sed h[oc] quidem oīno et multis et multi-
plicibus suaderi rōnibus: quod in principio
erat x̄bū et x̄bū erat apud deū. Sed quod
verbū caro factū est non legi. Indaga-
ui quippe in libris varie dictū esse: quod
filliū sit in forma p̄tis: sed quod se exinan-
uit non habetur in illis. // a Corripien-
tes. // El̄ dicentes corripim⁹ et vici⁹
et obedientes docemus. // b In omni
sapientia. Tera sapientia est cum christ⁹
agnoscitur. // c In q̄c la. t̄c. i. dute.
Quasi. Labori meo adiungit de mira-
cula ad confirmationem. // Ca. II

Dolo enim vos scire. Pro vobis.
v Non enim minus pro his quos non
vidit quam pro his quos vidit sol-
licitus fuit. **I**nstructi in charitate.
Quoniam deus ad nos habuit: quod pro nobis
filium tradidit. **P**ropter si quis attendit: potest
se in hac miseria consolari: quia inde
pendit calcata superbia per humilitatem
ad patriam posse reuerti. **E**t instructi.
Agnitione dei. Per tendentes.
Fin oculis diuinitas. id copias intellectus
plentus: ubi perfecte de humanis et divinis
habet intellectum. ut de anima et de supernis
spiritibus. Alter enim nemo ad co-
gnitionem nisi ascendet. In agnitione
dei. **N**on dico quoniam ad opa: sed in mysteriis
dei. ut scientias quod est secretum a pauci
cognitum. **i**n Dei patris Iesu Christi.
Verum sciatis quod alia persona a filio quis
idez in suba est eo. Ad quoniam agnitionem
sit reditus ad Christum tamen recurrere: quia ei tamen sunt
oculos copie: huius absconditae et non ne mirem
si in Christo estis: et eas non videntur nisi quod non
de oib[us] patet: nisi bis qui petunt et pulsant.
Allia lira. **V**enit fuerit instructi in charita-

T. 7. q. 1. c. *Villa tra... illi nunc illi etiam
legim⁹ i. fi.* tate⁹ i oēs diuinitas plēt illelect⁹ ad agnitionē mysterij dei i xpō. *Aucti apls fo-
uere aīos eoz i charitate: vt p̄mpti fie-
rēt p̄ eplām agnitionē accipe sc̄i dei
in xpō: aduertētes has ēē sapie ⁊ sc̄e
diuitias si aḡscat xp̄s; i deitatis sue ple-
nitudine adorabili⁹. *Numb. 9. e my-
steriū sacrī dī i xpō ē vt d̄ ei⁹ ḡscit oī
um h̄c noticiā videas. His ei rō sup-
ne sc̄e toti⁹ creature supne vel frenē in-
eo ē q̄ ē caput eoꝝ ⁊ auctor: vt q̄ hunc
nouit: nihil ultra q̄rat: q̄z hic perfecta
xp̄⁹ ⁊ sapia. *Quicqđ alibi q̄rit h̄ perfe-
cte iuuenit. In danielē ⁊ salomone ostē-
dit ifidelib⁹ se toti⁹ auctor sc̄e v̄l sapie
q̄d ifideles nō putat: q̄z nō legūt i euā
Gelijs ⁊ p̄phis astrologiā geometriam
⁊ alia hmōi. q̄ lō despecte fut a nr̄is: q̄z
nihil ad salutē p̄tinēt: s̄z mituit i cro-
rē: ⁊ dū studēt i his curā aīe nō babēt
*Qui dō rōm non thēsaūrū sapie et****

But ad spm noui in ceteris capitulo
scie iuenitur; qz dñ nonit qz vtile est.
Hoc aut. d. nō solū vt ad ea tēdat;
qz nōdū habet; s:z vt nemo decipiat; et
rōne mūdanarū rex abstrahat a spe qz
est in xpō. **R**ā et si cor. **M**e de-
cipiat dico; video em spū dei qd apud
vos agit. **I**m **S**z spū. **S**ctis datuz
est in spū videre remora; caueat qz libi
quo z actvngm non latet. **A**n han-
dens. **P**er hoc p̄mptiores facit circa
euangelium; quia gaudere se dicit ī dī-
spositione conuersationis eorum et fi-
dei stabilitate vt scientes vnde place-
ant do eo; in eo fierent firmiores.
Dedicati. **M**inores in actua vita.
Super alios; qz Edificat. l. vos
maiores qz ī confēplatione estis.

Per philosophias

a s arguentes eos qui deviant. s nō solum vos.
a mus cōrripientes omnem homi a
a s eos q̄ ignorat. b s nō ceci vt pseudo. c s nā
et dominica.
b nem t dōcentes in dñni sapiēn/ b
s deo gerant̄ in sacrificium. a s tam iude
um q̄ genitilem,
tia:vt exhibeamus dñmē homi/ d
s nō in lege. s in intellectu mysterij.
nem perfectum in christo iesu.
s xp̄o iesu. s in qua re. s vt omnis perfectus sit
in xp̄o. a s contra rebelles.
c In quo et labore certando fmi
operationem eius:quam opera/
tur in me in virtute.
s miraculorum.

Video vobis hoc de me retereo.
Olo enim **Tl.**a. II
a s^r ea intellecta queratis in xpo
perfecti fieri.
vos scire quale sollicitu
s^r q^r t hia pseudo erant preuenti.
dinem habeat p vobis t pro his
a s^r p his adiacentibus vobis quicunq.
qui sunt laodicei: t quicunq; no
a s^r e si sciam audierunt.
viderut faciem meam in carne: vt l
s^r vel cōlatione accipiant. s^r ad h intendo ut il
li vobiscū consolentur corda sua.
e consolentur corda iþorum instru m
a s^r vel p hoc rendendo. s^r vt de omnibus.
e cti in charitate: t in omnes diui n
s^r plene intellectum habeant.
e tias plenitudinis intellectus in o
s^r instructi. a s^r qd est xps verbum caro factum
b agnitionem mysterij dei patris p
s^r esse hoc mysterium.

Tchristi iesu: tūn q̄ sunt oēs the-
s & q̄ h̄siliatū supbi redimunt. a s̄ de diuinis
s & verbum apud deum. b s̄ de humanis
q̄ homo nobiscum.
Caui sapientie & scientie abscon-
s a s̄ ve sitis instruci. b s̄ quātūcūq̄ sapiens.
k diti. **H**oc autem dico: vt nōemo s
a s̄ ve videtur. s̄ vel subtilitate. s̄ que non est ni-
si in verbis.
Vos decipiāt in sublimitate ser-
a s̄ ne decipiāt dico: scio em̄ nōdū esse deceptr̄s.
I monist **M**āz et si corpore absens v
a s̄ ve sp̄us h̄siliē cū ḡiezi cūti ad naamā sp̄y ve-
accepter sub noī ei⁹: q̄ ip̄e nō mādauerat.
m sum: sed & spiritu vobiscum sum f
a s̄ q̄. b s̄ quō vñuſt̄s vñm fm̄ ordinē suum
n gaudens: & vidēns ordinem ve- y
vit. s̄ stabilitatē. a s̄ nō in lege.
s trum: & firmamentum ei⁹ q̄ue in 3
a s̄ qñdē bū statis: fidic fundamento.

xpo est fidei vestre. Sicut igitur a
s bona em accep^tio fuit.
accepistis xpm iesum dominum
a s non extra. b s proficie. c s ut arbor ad fru
o nostrum: in ipo ambulate radi/
criticandū. a s in reptili dei vñ alijs loquatur.
Pcati et sup^redificati in ipso: t co
d e
s quasi ambulare dico in actione gratiarū: firmi
in fide nō aliter q̄ recipistis t didicistis cognitio
ne: t habetis materiam gratiarum abundantes
in illō: t in hac abulatō videre neqd. d.
firmati fide: sic t didicistis: abun f
s donis. a s q̄ solus dat incrementum.
dantes in illō: in gratiarum acti/ s
one. Videte ne q̄ vos decipiat s

a Corripienes oēm hoēm. a Xita
te euā gelij deniantē. **b** Et docētes
oēm hoēm. **c** In oī sapia. ad sa-
lūtē necessaria. **d** Ut exhibeameus
oēm hoēm pfecti in xpō ielu. **e** Rūta
qđ scīēdū qđ pfecit dī cui nibil deest.
v. Methaphis. qđ duplī pōt intelligi
Ano mō qr nibil deest de necessariis
ad salutē t de hac pfectio loqtur **b**
aplīs. **E**lio mō qr nibil deest de his qđ
pnt inesse pficietia ad salutē. **t** sic non
accipit **b**: qđ talis pfectio nō bī in via
in qđ pōt hō sq. pficere. vt dictū est. **s**
Nihil. **iij.** **t** In q.i. ppī quod.
f Et laboro certādo. cōtra aduersari
os fidei nō solū x̄bis: s̄z opib⁹ mira-
culosis. iō subdit: **g** Scōm oga-
tionē eī. i. dei q̄ facit miracula.
h Quā opat in me. i.p me.

In xture. s. sua et nō mea **Ca.** II
k Olo em. Hec ē scđa ps pnci
v paltis in q̄ apls inducit colos
lenses ad p̄caendum pseudo
aploꝝ falsitatem. Et diuidit in duas. q̄
p̄mo ponit motiuꝝ scđo. pcedit ad p̄
posituꝝ. ibi: Hoc aut̄ dico. motiuꝝ aut̄
apl̄ fuit sollicitudo quā hēbat de fa-
lute colossensū t̄ alioꝝ fideliū. t̄ hē
qd̄ dicit: Aolo autē t̄. t̄ p̄t̄ l̄a v̄c̄
ibit̄. Ut cōsolent̄ corda ip̄oz. per
sp̄m̄st̄m̄ in habitant̄ q̄ ē cōsolator.
m̄ Instructi in charitate. q̄ diffundi-
tur in cordibꝝ nr̄is p̄ sp̄m̄ scđi: Ro. v.
n̄. Et in ōs dīnitias plenitudinis i-
tellecꝝ. vt sic nō solū sint pfecti q̄t̄uz
ad affectuꝝ: s̄ etiā q̄t̄uꝝ ad illeclum̄.
p̄ In agnitione mysteriꝝ. i. secreti.
Dei p̄ris t̄ xp̄i leſu. cōḡscendo q̄
p̄t̄ t̄ filiū s̄nt distincte p̄ſone t̄ vn̄d̄e.
q̄ In q̄. s. leſu. t̄ Sunt ōs the. sapie
t̄. nā i eo fm̄ naturā diuinā est sapia
diuina: q̄ ē infinita. t̄ fm̄ naturā būanā
t̄ plēitudine sc̄iesi: t̄ gre ḡsc̄el̄ oia
q̄ ḡsc̄it x̄bum ſcia viſiōis. **S** Hoc
at dico. h̄ accedit ad p̄pōſituꝝ iducen-
do colossenses ad p̄caendum decepti-
ones falloꝝ aploꝝ. Circa q̄ sc̄iedum
q̄ ad decipieđū tripl̄ conabāt̄. vno
mō argumēt̄ phoꝝ. nā aliq̄ corum in
phia iſtructi erāt̄. alioꝝ mō ex auēte le-
gis: eo q̄ data fuerat a d̄co. tertio mō
ex simulatiōe sanctitatis q̄ freq̄nt̄ sim-
plices decipiūt̄. p̄mo q̄ iducit ad eu-
tēto p̄m̄. ſecundo ſcđi. ibit̄: Et eftis.
etio ſt̄i. ibit̄: Nēo vos ſeducat̄. Circa
p̄m̄ dīc̄: H̄ at dico de ſollicitudine mea
p̄ vob̄. **T** Ut nēo vos ſe. i. ſb. der. i.
x̄bis. p̄phetic̄. **V** Nā et ſi cor. ab-
ſū. a vob̄. **S** q̄ ſp̄uꝝ voſu. ſic ſpi-
rit̄ heliſei erat p̄ius cuiꝝ ḡieci q̄n̄ ḡieci
acceptit mūera a naamā. vt dīc̄. illi.
Reg. v. videbat em̄ apl̄ ſi ſp̄uꝝ q̄ ap̄o
colossenses agebāt̄. **y** Baudens t̄
vi. or. v̄m̄. i. gaudēs de hoc q̄ video
v̄m̄ modū viuēdi ordiātuꝝ. **z** Et fir-
el̄ q̄ i xp̄o ē fidel̄ v̄re. i. fidei v̄ram de
xp̄o firmā cēta. **S**ic iḡſ accepitſis
iſiem ſp̄m̄ dominū noſtrū. i. fidem
ci. **t̄ b** In ip̄o abulate. de xture in
xtute. **c** Radicati. in charitate.
d Et ſupedi. in xp̄o p̄ alias virtutes
ſt̄. Et ſt̄ma. ſi ſic t̄ didicistiſ. a diſci-
pulis meis. **f** Abūdātes in il. i gra-
t̄ractione. i. abūdanter grās agendo
xp̄o de vreſta vocatiōne. **g** Aide-
te. cauēdo diligenter. **h** Ne quis
vos de. p̄ phia t̄. r̄ones. n. phib̄e ſi
dē xp̄i ſit iānes t̄ ſophiſtice. pcedit
* eū ex

Slo.ordi. Ad Colossenses La. II Nico.de lyra

Ga per philosophiam. Terrenam: q̄ argumentis & subtilitate cōponit & decipit: dū in veritatis causis & quētūs reb⁹ nibil tam verū estimat q̄ cōspicit in elementis: q̄ nō a deo ordinata: sed ab homībus q̄ caueda: qz cultrix mūdi nō dei: & a xpō trahit in q̄ perfectio q̄ oīa bz q̄ p̄. **b** Fallaciā. **d** de lege pseuso p̄dicatores dīcunt. **c** Et inanē. qz in hac fallitatem nulla utilitas: qd̄ solet aliqui esse in falso.

d **S**cdm ele. Illos rāgit q̄ prudenti⁹ idola exponit dices: Juno est aer. Neptun⁹ mare: iō cū diceret fm p̄biaz inanā fal. ad dīc fm elementa mundi. **Q**uasi: admonens ne q̄lesūos adoratores simulacrum: sed et q̄si doctores & interptatores signoz cauēdos esse. **e** **S**cdm traditionem hominū. Tradūt phl̄ q̄s hoīes vocāt dēū non possēti creaturā: hoīem nō posse nasci de xḡne: vel mortuū reuinere: s̄iderātes elemen̄ta. has creaturas visibiles: in q̄b⁹ ex com̄mixtione aīalia generant & qd̄ morit: nō iterū vīmat. **f** Corpaliter. Nō q̄ corpore sit dē: bz xbo translato vīus est: qz in tēplo manufacto nō corpaltē bz vībratiliter habitanit. i. p̄figuratib⁹ signis: vel Corpalit. **Q**uia in xp̄i corp̄e qd̄ sūp̄sit de xḡie: tāq̄ in tēplo habitat dē: bz nō ita in scīs: qz ille caput in q̄ oēs sensus in istis q̄si solus tact⁹ qd̄ dār̄ est sp̄us ad mensurā de quibus nō pot dici xbi caro factū est: nec qd̄bz illorū bz vīgenū dei. **C**orpaliter. i. cōpletio vīt corp̄ & p̄spleto vībrar̄ legis: q̄ xbo dic̄ carnis obfūatias esse necessarias dīc xp̄im nō esse corp̄ vībrar̄: nec dēū ad oīa sufficiētē. **g** In q̄. Monuit ne per p̄blam a xp̄o recedat: nūc monet ne a pseuso aplis seducti ceremonias leges recipiant.

h **C**orps. Carnis. i. corpis qd̄ caro ē: qz nō oē corp̄ est caro. **C**ōsepulti ei i baptisi. ad silitudinē sepulture eius bapticati sunt. **C**el & fidē. Op̄ationis. i. credendo op̄a dei. Exponit vīu de op̄ib⁹ dei qd̄ preci pue op̄ ē credere volētibus resurgere. s. q̄ p̄pm suscitauit. **k** Per fidē op̄atiois dī. De q̄ credūt & exp̄lo xp̄i suscitauit illos: Et subdit: Qui suscitauit tē. **l** P̄putio. Pro eo qd̄ preputiu significat. Carnalia delicta. **m** Delēs qd̄. Non solum vobis gērib⁹ donauit: bz nob̄ & iudeis p̄uariaciones: q̄ sūt ex lege dimisit: t b delēs. n Chirographū. i. mēoriā trāgressionis q̄ erat ex decreto. i. ex lege. Cōscia ei n̄a & diabol⁹ ad accusandū erat mēor illi⁹ transgressionis & ita hec mēoria erat aduersum nos nocēs nobis & nos cruciās: bz in baptismo ablutio: nec scīa n̄a timet nec diaabol⁹ qd̄ obijciat bz. **D**ecretum dei fuit. **E**ligo scīa boni & malī ne cōendas. Hui⁹ decreti violati chirographū. i. mēoriām vel sīlam q̄ dicti ē: morte moriemini delectūt de us: qz p̄tm p̄mī p̄tētis & sanguinē christi abluit. Chirographū. dīc p̄tm ade: qd̄ tulit & fixit cruci: nō solū alia: qz n̄i hoc et alia toleraret nō liberare mērū a morte & inferno. Hui⁹ innocēs occidit p̄tm crucifigitur. **D**ecretūt est sīla i cūctis hoīb⁹ aduersa quā dīctūt est. Mor. moriat tē. **o** Affigens illud cruci. Ut lā cesseret: cz oīa sacrificia in oblatione veri agnī sine adimplēta. **Q**uis q̄ istō restituit? Et sicut a lege t̄legis p̄nūicationē liberauit: sic & patres antiquos ab inferno liberauit ne quis putet eos q̄ legēz saluatos. Et hoc est. **p** Exp̄oliās potestates. Auferēdo abraā isaac & ceteros iustos. **q** Tradūxit longab hor regno ad celum prius.

r Confidenter: id est cum magna fiducia: cum spe victorie. **T**riumphans: id est expugnans illos: quod non est in abscondito. **s** Sed palam. Si q̄s em̄ perfectionē ecclēsie respicit apte videt vīc⁹ antiqu⁹ hostis. **U**el principatus & potestates traduxit: id est ab ecclēsie exterminauit.

v El palam. Cum angelicis legionibus ad inferna descendens.

em̄ ex appetib⁹ sensui: & applicans ad materiā sensum totaliter excedente cōcludēdo q̄ deo nō possit būanari xgo parere. mortu⁹ resurgere. t hīmōi: bz nō valēt: qz cū virt⁹ diuina sit infinita. pōt illa q̄ sūt nature impossib⁹lia. iō subdit: **T** a **S**cdm tra. bo. q̄x doctrina ex appa rētib⁹ sensui peedit. **b** **S**cdm ele. mūdi. i. fm curī & vītē nature. **c** Et non fm xp̄m. i. vītē xp̄i que est infinita.

d **Q**uia in ip̄o ha. oīs ple. di uinitat. i. diuinitas pfecta non solū p̄ essentiā p̄fītā & p̄tētā. p̄ quē modū ēl oīb⁹ creatur̄. vītē p̄ grām. p̄ quē modū est sp̄ecialē in scīs: bz etiā p̄ vītē in sup̄posito xbi. **e** Corpaliter. qz est a xbo assūpta fm corp̄. vītē & in triduo morti xp̄i corp̄ fuit vītē diuinitati. Qūis esset ab aīa separā. **f** Et estis. b cōseq̄nter inducit ad p̄caūendū fm deceptionis modū: qz gra xp̄i est sufficiētissima ad tollēndū oē malū. & ad p̄ferēdū salutē ab q̄s obfūatione legaliū. iō dīc: Et estis in illo. i. p̄ illū.

g Deplēti. grā. **h** Qui est caput oīs p̄ncipat̄. i. nō solū boīm: bz etiā angeloz: propter qd̄ sine legalib⁹ pōt vos addūcere ad eoz p̄sortū. iō s̄bdit: **i** In q̄. p̄ quē. **k** Et circūcisti estis circū. nō manufacta. i. nō circūcīsōnē carnali. sīc iudei. **l** In exploitationē corporis carnis. i. ēl amotione pelliculi p̄tez generatiā op̄iēt. **m** bz in circūcīsōnē xp̄i. i. p̄ xp̄im data q̄ est sp̄ūl in ēmotione petoz. et bz p̄ baptismuz q̄ totaliter tollit petzi. iō subdit: **n** Cōsepulti ei in baptisi. i. totaliter mortui petzi. **o** In q̄. t̄ resurrexitis ad vitaz grē. **p** Per fidem op̄atiois dei. i. quā dē op̄atur. **q** Qui suscitauit illū a mortuis. ad vitā imortale: Ro. vi. Chīt̄ resurgēs ex mor. tē. **r** Et vos cū mor. es. in delict. i. petis actualib⁹. **s** Et preputio carnis vīc. s. In originali peto qd̄ p̄ originē contrahit. **t** Cōunificant cūz illo. vita grē. **u** Donās vob. i. grā remittēs. **x** Dia delicta. tā origiale petm q̄s impaddita. **y** Delēs qd̄ aduersus nos erat. s. iudeos. **z** Chirographū decreti. i. obligationē legl veteris. q̄sū ad ceremonialia & judicialia. **A** Et erat p̄tra rītū nobis. eo q̄ erat on⁹ impotabile nobis & p̄rib⁹ nr̄is. vt hī cel. xv. **b** Affigens illud cruci. q̄ legalia mortificata sūt p̄ passionē xp̄i. **c** Et expoliās p̄tētēs. i. demones q̄ sic noians: eo q̄ naturalia i. eis remālerūt integrā: q̄ fuerūt sp̄liati q̄n xp̄s eduxit de lībō p̄tres veteris testamenti.

d Tradūxit cōfidenter. i. po tenter ad celestia. **f** a **T**riumphans illos. quod duplēciter potest exponi. vīno modo refe rendo li illos ad demones quos denicit. alio modo referendo ad patres quos sui triumphi fecit particeps: vt sit sensus: **T**riumphans illos. i. triumphare faciens.

e In semetiō

v * In semetiō

Glo.ordi. Ad Colossenses La. II Rico.de lyra

Call In scipo.i.in p̄stia sue maiestatis b Triumphās
illos Aug⁹. Morte sua. Uno quippe verissimo sacrificio
pro nobis oblatō: quicquid culparum erat. vñ nos prin-
cipalē t p̄tates ad luēdū supplicia vite detinebat extinxit
vñ ḡ accepit diabol⁹ exteri⁹ p̄tate dñe carnis occidente
inde interior q̄ nos tenebat p̄tās
el⁹ occisa est. **A**el fm̄ alia litterā.
Aug⁹. Exuēs se carne patri. t po.
expo. pal. fi. triūph. e. in scipo. Mo-
nime carnis hoc loco mortalitatē
telligit. **J**uxta illud: Caro t san-
guis regnū. d. n. pos. Per hāc mor-
talitatē nobis inuidie potestates
dn̄abuntur. **D**ac ergo mortalitatē
xps̄ in resurrectione s̄ exuēs: diabo-
licas p̄tates (q̄ p̄ hanc mortalitatē
dn̄abant) dr̄ expoliass̄. q̄ in scipo
capite nostro prebuit exemplū q̄ i
toto elus corpe. i. ecclesia ex diabo-
li p̄tate liberanda in ultima resur-
rectione cōplebit. **I**dē. In ipso
quoq̄ vincuntur inimice nobis in
uincibiles p̄tates: vbi vincunt in
usibiles cupiditates. fuso em̄ san-
guine sine culpa: oīm culpaz chy-
rographa deleta sunt. quib⁹ debi-
tores qui i ēn̄ credūt a diabolo an-
tea tenebant. vñ q̄ p̄ mlt̄ effūdet.
C 7.9.1. c.
D 14. c.

Tunc suerunt bm̄i pre-
cepta: q̄ iō suare p̄tm̄ erat: nunc
testimonia t confirmatio x̄itatis. Er-
go scriptura q̄ nūc fuit exactrix ope-
ri significantiū: nūc testis est rex
significantiar̄: t q̄ tunc obsernabat
ad p̄nunciationē: nunc recitas ad
confirmationē. **C**orpus autem
i. vitas hui⁹ vmbre. **E** Christi
i. ad xpm̄ p̄tinet. **A**el oīa sunt
corpus xpi. significat corp⁹ xpi:
vel q̄d sup̄st̄ d̄ x̄gē vñ ē ecclia.
Solēs. i. amās ea q̄ nō vidit:
vel volēs. i. suadere q̄ nō vidit. i. le-
gis cerimōias q̄n̄ rōnē ignorat.
Inflatus sensu carnis. **N**ō ali-
ud intelligit q̄ sensuālitas capit.
Hōstrūctū. In vñ p̄ cōnūcti-
onē: q̄ idē credūt: t eadē opānt.
Et subministrātū in subbusēdo.
I Per nex⁹. i. p̄ charitatē: sine q̄
mēbra nō coberēt: nec inuictē fuiūt
nec viūt. **I**In augmentū. **S**i Augēt de redēutib⁹ sic cōmīne-
baſ deserētib⁹. **S**i ḡ mortui. **A**c-
tēt̄ monuit stātes ne seducerent:
nūc eos aggredit: q̄ lā alīq̄ de le-
ge fuiabāt. **Q**ualis vos videte: ne
seducamini: h̄z vos alīq̄ dicit: qua-
re legē fuiat. **S**i mortui. **E**lemē-
ta dīc̄ creaturas hui⁹ mūdi. **S**i iqt̄
cu fidē xpi accepistis: estis separati
a p̄cō: t ab elemētis mūdi. i. ab
stīctiā t ab oīi sup̄stitionē crea-
rū mūdi. **Q**uid adhuc tē. **A**el p̄t
acciūt cum xpo s̄c̄ xps̄. **M** que
sūt oīa i te. **S**i d̄s vñs eis iudicō
ritu: vt ab his absticat: illis vñs:
credes inde iustificari: ducūt i mor-
tē. **I**sta dico tā existētā fm̄ prece-
ptū t do. ho. nō dei. postq̄ em̄ x̄/
tas venit: iā nō hec de p̄cipit: sed
h̄pharisei: t auētē p̄cipit: t rōib⁹
docēt. **I**n Scdm̄ p̄cepta. **Q**uali-
sō vñs cox: t cultura interiēt: quis sunt p̄cepta t doctrine bo-
minūm: nō dei. **O** Que sunt rōnē quidem. **A**el hec habent
rōnē sapie: nō in veritate: h̄z i saltatē q̄ ē abūdans: vbi nulla
virilitas: sed per humānā sapiam: t sūt: **P** Et hūilitate. Non
illa que x̄tis: sed sicut ex greco intelligit: q̄ mens sentit hūilia
i. vñlia t terrena. i. delectiō aīe: t sūt. **N**ō ad p̄cendū. i. q̄ in
illis obseruatiō

A In semetiō. i. p̄ x̄tūtē p̄priā: t nō alienā. **E**x p̄dictis igitur
cōcludit. **B** Mēo ḡ vos iudicet. trāsgressores. **C** In cibo
aut. lege p̄hibito. si vñamini. **D** Aut in p̄ diei festi. a. vob
nō celebrata: vt pasche: p̄thecostes t bm̄i. **E** Aut neome. i.
p̄me diei mēs. **F** Aut sabbato. in fine hebdomade. iste est
dies in lege dicūt celebres: h̄z hec cele-
britas cessauit tāq̄ figural adueniēteve
ritate p̄ xpm̄. lō subdit. **T** Que sūt. i.
fuerūt tpe ve. tē. **H** Ambra futuroz.
tpe x̄p̄. **T** Corp̄ aut. i. soliditas x̄ta-
tis būi vmbre. **K** Christi. i. p̄tinet ad
xpm̄ p̄ quē ē ip̄leta. **M**emo. h̄z dñr in
ducit ad p̄cauendū deceptiōis itū mo-
dū q̄ ē p̄ simulationē scītar̄. **D** Mēo vos
se. volēs ābulare. **T**m̄. In hūilitate. fi-
cta. **M** Et religione angelō. i. oīdēs
se tanq̄ nūcūlū a deo misū. s̄c̄ angelus
q̄d faciebat alīq̄ pseudo apl̄. **T** Am-
bulās frustra. i. p̄dēs q̄d boni agit.
P **I**nflatus. i. sup̄biēs ex sui sensu p̄
sūptionē. **Q** Et nō tenēs caput. i. xpm̄
p̄ verā t sincerā sui fidē. **T** Exq̄. i. ex
cūp̄ infīlū spūali. **S** Totū corpus.
mysticū q̄d ē ecclia. **T** Per nex⁹ t cō-
iunctiones. fidelū adiunīcē. **V** Sub
ministrātū t p̄structū. p̄ officiū sup̄ior̄
in inferiorē fm̄ diversos ecclie status.
X Crescit in augmentū. **V**tūt̄ t meri-
tor̄. **T** Y Del. i. ad honore diuinū. exq̄
cōcludit vlt̄r̄ vitationē obfūtationē
galtū. **D** **Z** Si ḡ mor. estis cū xpo. con-
figurati morti cīng t sepulture p̄ baptis-
mū in q̄ plenarie cōicat x̄p̄ morti sue. t
p̄ x̄pis̄. **A** Ab elemētis būi mūdi. sup-
ple sepati. Et dicūt h̄ elemēta ve. te. sa-
cramēta: q̄d s̄listebat in q̄busdaz rebus
corpalib⁹. vt i ablutiōe aq̄ lūstrationis
t vñctionib⁹. in q̄b⁹ nulla erat spūal vir-
tus. pp̄ b̄ dicūt elemēta egena t infir-
ma. **S**al. iiiij. In sacris autē noue legis ē
x̄p̄spūalis ad cōferendū grām.
B Quid adhuc tāq̄ vñtētes mundo.
t nō xpo. **C** Decernit. dicētes vn⁹
alteri. **D** Nec tetigeritis. immunda.
fm̄ lege. vt morticinū: vñ alīq̄ bm̄i.
E Nec gustauerit. cibū in lege p̄hibi-
tu. vt porcū vel alīq̄ bm̄i. **F** Nec
cōrectauerit. vñdēdo talia vel enēdo.
G Que sūt oīa. i. q̄ oīa t similia sunt.
H In interitū. i. in p̄tīm̄ p̄ publicarū
euangelīū. **I** Xpo vñs. i. q̄d vñtū
dēcēntia legalia. d̄cēntia alīq̄ alīj.
t seruanda. **J** Dicēntia obseruantis. **K** Scdm̄ p̄cepta
t doctrinas hoīm̄. **L** dicit: q̄ illi q̄ erat su
piores in p̄plo iudeoz ad ceremonias le-
gis multa addiderāt de q̄ru obseruātia
erant magis diligētēs. **H** de obseruātia
diuinor̄ p̄ceptorum. vt patet Mar. viij.
quod reprobat saluatoz ibidem dicens:
In vanū autē me colunt docentes do-
ctrinas t p̄cepta hoīm̄. relinquentes em̄
mandatum dei. tenētēs traditiones hoī-
num tē. **M** Que sunt rationē q̄d
dem habentia sapientie: id est speciem sa-
pientie. sed non fm̄ veritatem. ideo sub-
ditur. **N** In superstitionē: id est in su-
perflua t vana religione. supple sunt es-
les obseruantie.
P Et humilitate. scilicet ficta. de qua di-
citur Eccl. xix. Est qui nequiter se hu-
miliat t interiora eius plena sunt dolo.
O Et non ad parcendum corpori. tales
em̄ coram simplicibus se iactabant sibi
non parcere a labore corporali ad procurandum salutem
proximi t refugere honorem mundanuz. t lautum vñciūz
tales em̄ simulatiōes freqūē decipiūt simplices. pp̄ q̄d
apl̄ talia docet p̄cauere. s̄c̄ t saluatoz Matth. viij. d. **Q**ue
cīte a fal. p. q̄ ve. ad vos in ve. ouītrin. sūt lu. ra. tē. Et
codem mō hereticī decipiūt simplices.

non parcere a labore corporali ad procurandum salutem
proximi t refugere honorem mundanuz. t lautum vñciūz
tales em̄ simulatiōes freqūē decipiūt simplices. pp̄ q̄d
apl̄ talia docet p̄cauere. s̄c̄ t saluatoz Matth. viij. d. **Q**ue
cīte a fal. p. q̄ ve. ad vos in ve. ouītrin. sūt lu. ra. tē. Et
codem mō hereticī decipiūt simplices.

vñ. La. ii. Abi

Slo.ordi. Ad Colossenses Ca. III Additio

Gillis obseruatijs multus labor est qui est in antis et non sicut. **a** In honore dei cuius nullum in iritu dicitur, nec scimus quod fides destruit: et non sicut. **b** Ad saturitatez, quod multa eis subtrahuntur. **c** qd In susptione. **D**ebet. **s**i mulata est religio ut videtur vera quam falsa sicutque metus in terra humiliat ne erigatur ad signa: et obest corpi cuius caput ipsius non habetur: quam trunca- ti capite christo: ex plente sensu carnis. **H**agina enim carnalis est sensus: traditio humana: quod habet dicit sufficere quod carnis tradit prudenteria. **C**ontra. **T**unc sicut si consurrexistis cum a sicut non carnalia cogitent. **s**pculia. **f**ecit quod in illis ostenditur. **b** sicut regnatis in qualitate parvus et ita summa excellenter et hoc certum est quod illuc per eum pervenire potestis.

Xristus que sursu sunt quodrite ubi ipse est. **b** o sicut in uera aut iocunda habete: et hunc subdit: sapientia et eternitatem et charitatem. **b** sicut in terra fundante: quod ab his mortui estis.

sunt sapientes: non que super terram. **d** sicut terrenis et caducis. **a** sicut ideo quod sursu sunt querentes: non que sicut. **s**apiente terre.

Mortui enim estis et vita vestra estis et carnalibus. **s** modo. **s**eruando querenda. **a** sicut vita eterna. **s**icut quo ipsius idem.

Abscondita est cum christo in deo. **s**icut revelabitis vobis ut eum cvidetem cum pre videantur.

Lumen enim christus apparuerit in dextera dei sedens: que sursu sunt gloria eterna: vel quod ad ea ducuntur. **d** Vita vestra abscondita. **H**oc est tamen ipsius virum nondum aduentus: quod non dum venit estas: id est christi aduentus.

Vobis et aliis. **s**ententia. **s**eruando ergo. **e**bitis cum ipso in gloria. **M**ortificare. **s**ola per te: vnde corporis singula membra. **a** sicut terrenis et carnalibus dominantes.

sicate ergo membrorum vestrum que sunt omnis concubitus propter legitimum coniugium.

sicut que fit secundum naturam.

sup terrae fornicationes imundicia in ardore et quasi libet turpitudines discurretem.

b libidinem et cupiscientiam malam et au-

a sicut que si non corpus tamquam carnem. **q** uia fugienda sicut idolatria cui par victimum.

riciam que est et idolorum seruitus: **r** ebus per deos seruitur. **a** sicut predica mala.

tpropter que venit ira dei super nos.

sicut vel dissidet. **s**icut ergo de his quod ignorari non excusat quasi graui punitum.

ilios incredulitatis: in quod est vos per.

seruando turpiter si modo reditis. **a** sicut putaretis esse vitam in illis.

Ambulast aliquando cum viuere/

f Membra vestra.

potes veteris hominis. **M**embra christi scilicet. **s** Fornicationem. **D**escribit delicia quod membra appellavit post acceptationem. **N**on rōhem bone vite operā darent. **N**on obest scire rōnes veritatis: et non eam facit. **C**ontra. **N**on facit: plagi vapulabit multis.

b Et avaricia. **S**ub uno noce duo pessima. **P**rohibet idolatriam et avariciam: quod non dispar malitia: quod radix omnium malorum. et penes vino expletum opere: quod sicut idolatria vni deo auferre nititur gloriam: ne solus non meminatur: habeat: ita avarus in dei res se extensis: ut solus usurpet deo oibz. **f** fecit vtrumq; deo inimica: quod negat deo quod sunt. **I**n quod est. **H**oc memorat ut se enasisse gaudeat: et de cetero caue-

Gant. **N**unc

La. qd. vbi dicitur in postilla: Aut sabbato in fine hebdomade. isti enim dies in legem dicitur celebres.

Additio. **C**um obseruatio sabbati ponit iter precepta decalogi quod cōter funk moralia: precepta autem moralia le, ve, manēt, put cōter teneret a doctoribz. **N**on edēdūt et quod apłs obseruationes sabbato ponat cum alijs celebritatibz ve, te, quod manifeste erant ceremonialia et sic debebant cessare tempore noue legi. **A**d

quod dicendum est secundum sanctum Thomam scilicet quod cōter funk ratione ad primū argumentū: preceptū secundum cōter sabbati littoraliter intellectū est optimū morale primū est ceremoniale. **M**orale quod est cōter ad hunc et hō deputat aliquid tempore vite sue ad vocandum diuinum. **i**n est enim homini naturalis inclinatio ad hunc quod cuiuslibet rei necessarie in vita sua deputat aliquid tempore ut per corporali refectio et sonoro et alijs habens. **A**hi spūli refectio quod mēs hoīs in deo reficit aliiquid tempore deputari habet secundum dicatū naturalis rōnis: et sic hunc et aliiquid tempore deputatum ad vacandum diuinum casum. **S**ecundum hoc precepto moralibz in quod cōter determinat spāle tempore in signū creationis mundi et est preceptū ceremonialis: et id non obseruat hunc preceptū in noua lege: nec cōter ad diem quod non dies sabbati sed dies dominicae celebrat: nec cōter ad modum obseruandū quod in die dominicae cibi coquuntur et hoīs itinerant et alia habens faciunt. **O**bseruatio enim diei dominicae in bona lege succedit obseruatio sabbati non ex vi precepti legali: sed ex constitutiōne ecclesie et spūli refectio ipsi christiani. **P**ut in predicta. **q** Et est in obseruacione sabbati allegorica significatio: **P**ut fuit figura christi in sepulchro in die sabbati defunctis. **E**t etiam in obseruatio sabbati moralis significatio: **P**ut significat cessationem ab omnibus actibus: et quodmetis in deo secundum quā significatio est preceptū generale. et etiam in hac obseruatio sabbati significatio anagogica: prout scilicet figurat quietem fruitionis dei que est in patria.

Ca. III

Agitur si consurrexit. **P**ostquam apostolus induxit eos ad confessionem sabbati ad tenetum fidet veritatem. et per eundem pseudo apostolorum falsitatem. hic postea inducit eos ad servandam vite sanctitatem ipsos de moribz informando. **E**t dividit in duas: quod primo facit in generaliter quod ad omnes. secundo specialiter quod ad aliquos statim spāles. ibidem. **M**ulteres. **C**irca primū secundum quod finis imponit necessitatē his quod sunt ad finem. et secundum quod finis instruit eos de appetitu finis. secundo de moribz ad hunc finem ordinatis. ibidem. **M**ortificate. **C**irca secundum dicit secundum ex predictis. **I**git si resurrectis cum christo. per fidem charitate formataz. **b** Que sursu sunt quodrite. **t** bona celestia desiderate. **c** Ab ipso est in dextera del sedes. membra enim debet secundum caput. ipse autem est caput ecclesie: ut predictum est. et idoneo fideles qui sunt membra eius debet ei sequi per desiderium: ut sic ei in gloriam finaliter in celestibz per premium obtentum. **d** Non quod sup terram. in bonis terrenis perinde fine. et subdit ratione. **e** Mortui enim sunt. petro per baptismum. et sic in terrenis non debetis ponere fine vestrum: sed in bonis celestibz quod non appetit in presenti. ideo subdit. **f** Et vita vestra. **g** Eterna. **h** Abscondita est cum christo in deo in quanto consistit obiectum in visione deitatis principaliter. et humanitas christi secundario. ideo dicit salvator Ioh. xvii. **H**ec est enim vita eterna ut cognoscatur te solus dum et quem misericordia secundum. **i** Cum autem apparuerit ipse. in iudicio finali. **j** Vite vestra. modo dico. **k** Tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria. **l** Quodcumque vita beatissima modo vobis est abscondita manifeste erit vobis exhibita. **m** Mortificate. Dic consequenter instruit eos de moribz ad beatitudinem ordinatis. et secundum cōter ad depositionem vitiorum. secundo cōter ad acquisitionem virtutum. ibidem. **E**t inducet. **P**rima adhuc in duas. quod primo docet deponere petram carnalem. secundo spūliam. ibidem. **N**ec autem circa primū dicit: Mortificate et membra vestra quod sunt super terram: id est que pertinet ad presentem vitam: que si sunt mortificanda per austernitatem vite. ut natura seruit ad seruendum deo. et vita eurens que impedit ingressum celestium. secundum quod dicitur Apoc. xxi. Non intrabit in eo aliquid coquinatum. ideo subdit. **m** Fornicationem: que est concubitus soluti cum soluta. et per hunc multo fortius intelligi adulterium esse deponendum. **n** Immundicia. cōter ad peccatum contra naturam. **o** Libidinem. cōter ad oscula tactus impudicos et similia. **p** Concupiscentiam malam. quia non solus actus exteriores sunt reprehendit sed etiam interiores metis. **q** Et avariciam: que est iniusta pecunie acquisitione. vñ dicit avarus quasi auidus eris. Reponitur avarus inter carnalia vita: quia formatum eis permanet: quod per pecuniam habet cibis et potis lecti molles et hinc ad luxuriam excitantes. **r** Que est idolorum seruitus. et similis idolatrie: in quodcumque avarus colit pecuniam suam studiose. **s** Propter quod vita perdicta. **t** Venit ira dei. et etsi vindicta. **v** Sug filios incredulitatis. quod vitam aliam non credunt. propter quod sine freno vite presentis carnalitatis se exponunt. propter quod in persona eorum dicitur Sap. qd. Ambre transiit est tempus nostrum et non est reversio finis nostri. vñnite igit et fruamur bonis. **z** In quibus: id est inter quos. **y** Et vos ambulatis aliquando. scilicet ante conversionem vestram carnaliter viuendo.

q **v** **B**unc autem

Slo.ordi. Ad Colossenses La.

anit. **a** Nunc autē tē. Supra ve
tuit grauiora; nūc minorā ne hec
putēt nō periculosa. **b** Sicut q̄ non
habet p̄fuctudinē ebrietat̄; q̄ ali-
q̄ inebriat̄; sic sūt q̄ nō habet p̄fue-
tudinē mētēd̄; t̄ th̄ aliquā mētū-
tur; sic et in alijs sit. Prohibet ḡ
aliq̄ mētiri t̄ p̄cipue assidue mē-
tiri. **b** Qui renouatur. **Aug.**
Renouatio mētis d̄ fm deū vt in-
epla ad ep̄blos legif; v̄l fm ima-
ginē dei vt b̄ legis. **g** Iōo fm de-
um; fm alia creaturā fieri pute-
tur. **he** pe. di tur. **H**ecm̄ imaginē dei: Iōo vt in-
quo re ea re itelligat̄ fieri vbi est imago
souari. **d** i. in mete: nō q̄ alia sit imago
fm quam renouatur; q̄ alia q̄ re-
nouat̄; s̄z ip̄a; sic dicim⁹ aliquē fi-
delē q̄ d̄ corpe abscedit mortuū
ē fm corp⁹; nō fm sp̄m; q̄ corpe
vel in corpe mortu⁹ ē: nō alia vel i
alā. **Sicut** alijs d̄ pulcher v̄l for-
tis fm corpus: non fm animā.
c **H**ecm̄ imaginē: Id ē rōne. **D**. aliud nō moneo: nūl q̄ ratio
v̄ra suader. **b** Imago ad quā de
creauit hoīem vt rōnalis ēt; t̄ ce-
lestia semp̄ diligenter. **Ambro.**
Imago quā de agnitiōe dei dicit
recreari q̄ t̄ in semina est alia est;
alia illa ad quā factus ē prim⁹ ho-
mo. vnde supra ad Corinθ. **V**ir
ē imago t̄ gloria dei: Dūlier autē
gloria viri. Illa imago ē: vt q̄mo
do ex vno deo oīa: ita ex vno ho-
mine oīes hoīes essent. **d** **A**bi
nō est mascul⁹. **H**ecm̄ corpus sūt
masculi t̄ feminē; sed fm sp̄m mē-
tis non: in q̄ renouatur fm ima-
ginem creatoris. **A**bi nō ē mascul-
lus t̄. It est sensus. In nouo ho-
mine nulla exterior d̄iversitas ali-
cui p̄indicat̄; nec sexuū; nec na-
tionū; nec obseruationū; nec lin-
guarū; nec cōditionū; sed xp̄s est
oīa. **i** oīes ptes noui hoīes sūt opa
xp̄i. Et t̄ ip̄e xp̄s ē in oīb⁹ fidelib⁹
q̄ p̄ ei noui sūt. **e** Sicut et dīs
do. In cui⁹ rel sacro lauit xp̄s pe-
des discipulor̄ et dixit: Ex̄plum
dedi vobis; vt t̄ vos sūt facia-
tis. Inuicē itaq̄ nobis delicta do-
nem⁹; t̄ p̄ delictis inuicē oīem⁹;
ataq̄ itaq̄ quodāmodo pedes no-
stros inuicem lauemus. Et nota:
quia vt lucruz possint habere: ad
hec eos facienda monet que meri-
tum collocat̄ apud deum: ab illi-
tatis abstineare facit timor. C̄rēt
enī ne mala faciens penis subda-
tur. Hec q̄ nūc facienda monet
ad p̄fectum meritorū pertinent.
Qui ergo ab illicē abstinet lau-
dem habet. Qui x̄o a licitis etiā
réperat laudē habet et premiū.
f **C**haritate. **Aug.** Ip̄a est enī
eminētior via q̄ sup̄eminet sc̄lētie
t̄ oīb⁹ p̄cep̄. Hec ē vestis dñi in
cōfutilis defūp̄ p̄terta. Incōfuti-
lis sine aliquā diffūltate; q̄ ad vnu
puenit; q̄ charitas i vnu oīes col-
ligit. Pax. Est necessaria ad vni-
tatem corporis quam ip̄a facit.
g Pax dei. P̄t̄ par dicit: et si
nō habet charitatē. charitas x̄o
sem̄ leci habet pacē. **b** Docē-
tes t̄ cōmo. Et doctrina fiat illis
q̄ nesciūt; t̄ comonitio illi d̄ sciūt.
h Omne

a s̄ cū xp̄m recepistis. **b** s̄ vt oīes f. deles.
tis in illis. **H**unc autē t̄ v̄os de/
a s̄ non solū sup̄adicta grādia viria: s̄ erāt̄ oīa
sua. **b** s̄ que est subitus animi morus.
c s̄ de alio sublimato.
ponite ḡ̄mnia: irām: indignatiō
a s̄ affectū ire t̄ indignatiōis. **b** s̄ in fratrem.
nem: māliciam: blasphemiam:
s̄ vel turpiloquiū. **a** s̄ z si i corde sit cōcept⁹.
turpem sermonē de d̄re v̄stro s
ne emiseritis. **M**olite mentiri in
s̄ alij alijs. **a** s̄ qd p̄ singula. **b** s̄ hō v̄r̄ vis
ta virtus in peccatis fm adā. **s** habitu p̄cōz.
uicem: expōliantes vos v̄terē i
a s̄ vt nec incedum acrus peccati affit.
hominē cūm actibus suis: et in
a s̄ habitū virtutē: q̄ non carere acib⁹. **b** s̄ qz
magis t̄ magis crescit: t̄ acchie cognitionē dei.
b duētes nōū eū qui renouatur m
a s̄ i. in imagine rōne. **s** q̄ imago dei.
c in agnitionem dei fm imāgine
a s̄ i agnitionē sui. **b** s̄ nouū hominem.
c s̄ in quo nono homine.
v eius qui crēauit eūm: ubi non ē p
a s̄ i. discrecio masculi t̄ femi. a s̄ nullis officiis
vel p̄fice q̄ de his vel de illis nati sint. **s** null⁹
ve idignus recipis.
m masculus et femina: gēntilis et
a s̄ nō alij sūt ibi digniores co q̄ ip̄i hoc habet
vel eo minus digni q̄ non habet.
iudeus: circūcisiō et p̄eputium
s̄ pp̄ter ista alijs ibi dignior ē v̄l min⁹ dign⁹.
barbar⁹ t̄ scytha: seruus t̄ liber:
s̄ oīes pres noui hoīes sūt opa xp̄i. a s̄ fidelib⁹.
sed omnia i ḡ̄mibus christus. **a** s̄ qz xp̄s ē oīa in oīb⁹. **b** s̄ i. vere. **b** s̄ quo
deus ab eterno elegit.
t Induite vos ḡ sicut electi dei
s̄ sacramētō p̄cipiatōe. **s** t̄ q̄ iā sancti: t̄ q̄
de⁹ d̄ilexit. a s̄ a deo. **b** s̄ affectū p̄terat erga
sancti t̄ dilecti v̄scēra misericor⁹
oīes. a s̄ animi ad b̄faciēdū parati. **s** executio
nē misericor⁹. **b** s̄ v̄ humiles corde et habitu-
die: benignitatē: humilitatē
f s̄ in oīb⁹ modū seruātes. a s̄ in aduersis tolerā
dis. **b** s̄ alter alterius onera portet.
modestiam: p̄tientiam: suppōz
a s̄ si alter alterius offendat nō solum non vindi-
dicer sed donet.
tātes inuicem: t̄ dōnātes vobis
metip̄s: si q̄s aduersus aliquē
e habet querelā: sicut t̄ dominus
s̄ integre et pure. a s̄ magis
donauit vobis: ita t̄ vos. **S**up̄
ei studēdū ē virtutē q̄ maior ē oīb⁹. **s** studios⁹
alijs p̄terit charitatē vel q̄ est sūt oīa.
f omnia autem hec charitatez cō
a s̄ cetera faciūt p̄fecūt: charitas oīa ligat ne
tinuā habete: quod est vinculū
abeat. a s̄ quā xp̄s habuit t̄ haberi p̄cep̄: vel
quā iter deū t̄ hoīes fecit: si i cōscientiis v̄ris cā
exultationis q̄o v̄t̄ḡ crit si habeat charitas q̄
verā habet pacē quis puro corde custodit.
g p̄fectionis. Et p̄x xp̄i exultet i
cordibus vestris: in qua t̄ voca
a s̄ p̄ ea politi. **b** s̄ ecclē. **s** d̄ his oīb⁹. **d** s̄ deo
ti estis i vnu corp̄: t̄ grāti ēsto/
a s̄ p̄mitit q̄ quid hec possint v̄l. **s** prudēter do-
ceant et manente quia.
te. Verbū xp̄i habilitet i vob abū
a s̄ vt oīz sc̄lētū scripturaz habeat. **b** s̄ vos
et alios de ignoratis. **s** de his que continent.
b dāter: in ḡ̄mni sap̄ietia docētes

III Nicō. de lyra

a Mūc aut̄. **H**ic q̄nt̄ inducit ad deponendū
virtua sp̄nalia. **b** Mūc aut̄ deponit t̄ vos
oīa. **i** nō solū virtua carnalia: s̄ erāt̄ sp̄nalia.
c **P**ra. i. appetitū illicitū vindictē. **d** In
dignationē. i. el⁹ signū i face. **e** **M**aliciā:
tū ē mali machinationē i corde. **f** **B**lasphemā
mā. **g** **T**urpē sermonē. **s** dētra-
ctionis: murmuratiōis et derisiōis p̄tra. p̄f
mū. **b** **N**olite mē. inuicē. v̄n alterū sic de
cipiēdo. **i** **E**xpoliantes vos v̄terē ho. i. sta-
tū gētē. **k** **C**ū actib⁹ suis. malis. vt sic de-
ponantur oīa peccata. **l** **E**t induētes. **H**ic
p̄sequēter inducit ad x̄tūtis acquisitionē q̄ sūt
mētis indumenta. **r** p̄mo ponit ad b̄ motiū. **t Ep̄.6.1.**
scđo. p̄sequit̄ intētum. **ib**: **I**nduite vos. mo-
tuū aut̄: qr̄ hō ē ad imaginē dei fac̄ fm
mētē: q̄ imago deformat̄ p̄ virtus t̄ reformat̄
p̄ virtute. **p** q̄ debet hō moueri ad x̄tūtis
acquisitionem. **i**deo dicit: **E**t induē nouum.
supple hoīez q̄ renouatus ē p̄ baptis̄mum.
m **C**ū q̄ renouaf̄. i. in hac renouatiōe per ba-
ptis̄mū p̄ficit. **n** **I**n agn. dei. i. q̄ augmen-
tū fidei formate charitate. **O** **H**ecm̄ imagi-
nē ei⁹ t̄. i. fm p̄t̄ itelleciū i ē ad dei ima-
ginē fac̄. **U** p̄. **A**bi non ē ma. t̄ fe. q̄ distin-
ctio lexus nō ē ex p̄te mentis; s̄ corporis. istud
tū: **M**ascul⁹ t̄ femina. nō ē in libris correctis
q̄ s̄ habet. **U**bi nō ē gētēlīs t̄ inde⁹ t̄. et sie-
li v̄bi referit ad deūz de q̄ imēdiate p̄fiperat̄
q̄ creauit eū. nā apud deū nō ē p̄lonay acce-
ptio: b̄ recipit oīem ventētē ad se p̄ fidē: ita q̄
nulla d̄iversitas p̄uidicat̄. s̄ue natiōis. **i**deo
subdit̄: **H**ētēlīs t̄ iude⁹. s̄ue obſeruationis.
ideo sequit̄: **C**ircūcisiō t̄ p̄putiū. s̄ue ligue.
Harbar⁹ t̄ scytha: s̄ue p̄t̄idōis. **S**eru⁹ t̄ li-
ber. t̄ pec̄ itelleciū alle d̄iversitatis q̄cūs.
q **S** oīa t̄ i oīb⁹ xp̄s. i. xp̄s ē in oīb⁹ p̄ gra-
tia. **r** **S** oīa opa q̄ bona p̄ncipaliter operat̄.
s **I**nduite. **H**ic q̄nt̄ p̄sequit̄ intētum de **t Ep̄.6.1.**
x̄tūtis. **r** p̄mo in cogitatione ad p̄t̄imū. se
cūdo ad deū. **ib**: **E**t p̄x xp̄i. t̄ p̄t̄ ordo naz
ex notoriob⁹ p̄cedit ad min⁹ nota. **d**icit ergo
cocludēdo ex p̄cēdēti motino. **I**nduite ligē
vos sicut electi dei. i. p̄destinati ab eterno.
s **S**ācti. i. s̄acrificati p̄ baptis̄mū in tēpōe.
t **E**t dīlecti. p̄ augmētum grē. **y** **V**ictor
misēd̄. **z** **G**ūtū ad p̄t̄ectū. v̄n de beni-
gnitatē: **q**ūtū ad ei⁹ p̄t̄ectū. v̄n de benignit̄
q̄ s̄ ignit̄ ad b̄faciēdū p̄mo in effectu.
y **H**umilitatē. q̄ ē x̄tūtū custos t̄ fūdamen-
tū. **z** **N**o destiā. b̄ v̄tendo p̄sp̄ris.
a **P**atiētā. bene se habēdo i aduersis.
b **S**upportatēs inuicē. in infirmitatē et
onerib⁹ imposūl. **c** **E**t donātes vobis met-
is̄. offensias remittēdo q̄d ē necessitatē. t̄ in
tūrīas q̄d ē p̄fectionis et sup̄errogationis.
ideo subdit̄: **S**icut et domin⁹ donauit vo-
bis t̄. **d** **S**up̄ oīa aut̄ hec charitates ha-
bete. q̄ est maior alijs x̄tūtibus. j. **Cor.** xiiij.
Daior autē hoīa t̄ charitas. **e** **D**aior ē v̄l
cūlū p̄fectionis: q̄ s̄icut x̄tūtēs politice cōne-
ctunt̄ in prudētā: s̄i infuse in charitate.
f **E**t p̄x. **H**ic q̄nt̄ inducit ad x̄tūtēs i cō-
paratiōe ad deū. **t** p̄mo q̄ ad p̄fectionem cor-
dis. **d** **E**t p̄x xp̄i. i. data t̄ commendata a
deo. **g** **E**xultet. effectiue. **h** **I**n cordib⁹
v̄ris. cauīdo ibi exultatione. i. extra saltati-
onē sp̄m v̄ri in deū. sicut dī Job. xijj. **s** ier. ii
eo fons aq̄ salētis. i. salīrī faciētis i v̄tā ceter-
nā. **i** **I**n q̄. s̄. pace. **j** **N**ocati est i v̄no
corpe. ecclē sub capite xp̄i. **k** **E**t gra. esto
te. de tāto b̄ficiō. scđo q̄ ad p̄fectionem oīis
dices: **l** **M**ārbi xp̄i ha. in vobis abūdē
ter. ita q̄ non sit solū i corde firmiter retinē-
do: sed etiā i ore p̄ doctrinam alijs communis-
cādo. **i**deo subdit̄: **m** **I**n oī sap̄ia. ad salu-
tē necessaria. **n** **D**ocētes. s̄i etiā i ore ye-
tro deū laudando. **o** **I**deo subdit̄:
p **S**ōmonētēs.

Glo. ordi. Ad Colossenses Ca. III

Gloria sti: id est os meū faciat aper-
tū qd ad h̄ datū ē vt inde p̄deat
h̄bū. Apertū ē: qn̄ mltā t̄ magna
dicit. **A** In sapientia. Cautē cō/
uersandū iter p̄fidos ne scandali
centur: ne fiat eis occasio blasphemā
mādi: t̄ incitent ad p̄fleunduz.
C U. ps redi. i. oportunitatē p̄di/
cādi eis aliqb̄ modis p̄parates.
D Et cogno. q̄ cir. t̄. Magis ca/
uet q̄ se vider cognoscit: q̄ d̄ se vi/
det ignorari. **E** Vel accepi. Q̄
redit ad me: t̄ ideo s̄venerit.
F Facite vt et in t̄. Amb. Ex h̄
loco intelligim⁹ q̄ generales sit in/
structiōes apli: t̄ ad oīm hoīm p/
fectū septē sit epla. **G** Et dicite
Amb. Dēpositū eoz p̄ eos com/
monet vt q̄ regēdā eeccliaz eoz ac/
cepit: sit sollicit⁹ d̄ eis. P̄lebis
cā scribū epla: t̄ idō nō ad recto/
rē destinat. **H** Ut illud

De se. dt.
4. c. sal.

NICO. de lyra
a. Orationi. Postq̄ apls instru/
rit p̄sonas diversorū statū. hic
q̄n̄ se recomēdat orōnib⁹ eoz. d.
Oratiōi instātes. p̄ mentis suble/
nationē. **b** Vigilātes i ea. p̄ de/
bita utētōe. **c** In grāxactiōe.
p̄f bñficioz dei receptionem.
d Oraites sil. nā oratio m̄lxor est
magl exaudibil. **e** Pro nob. i.
p̄ me t̄ sochis m̄ets. **f** Ut deus
ape. t̄. i. vt deus nob libertatē t̄ fa/
cultatē p̄dīcādi euāgeliū christi.
g Droptor q̄ t̄. in carcere ne
possim ad p̄dīcādū discurrere.
h Ut ma. illud. h̄ referit ad illud
qd p̄mittit. D̄ pliat nob̄ ostiū fmo/
nis. s. At manifeste illd. s. p̄i my/
steriū. qd adhuc plurib⁹ gētib⁹ est
occultū i Ita. s. q̄stan̄ t̄ discrete.
k Ut opter. de fāto mysterio. **l** O/
sequēter oñdit q̄lī se habeant ad
infideles. d. **m** In sa. am. t̄. i.
ex eeccliaz. **n** Redumētes ps. i.
diligēter q̄rentes oportunitatē p̄/
dicādi eis euāgelicā vitatē. t̄ sub/
dit mod⁹ debit⁹ cū d̄. **o** In Ser/
mo vester t̄. i. sit talis vt audiēti
bus sit grat⁹. t̄ qr̄ h̄ p̄ sapiaz fit iō
subdif. **p** Sale sit h̄di. sapia enī
sal noīat: eo q̄ ē p̄dimētū h̄bōz:
sit sal ciboz. **q** Ut sciat t̄. k̄. fm̄
q̄dīdōz sue p̄lone. alīc enī respō/
dēdū ē sapienti. alīc simplici. t̄ sic
de alijs. **q** Que cir. me s̄. Hec
ē ultima ps h̄bi p̄ncipalis epla: q̄
d̄ ei⁹ c̄lōz v̄l̄ z̄fīrmatio. t̄ h̄ du/
pliciter. p̄mo p̄ nūcioz missionez.
sc̄do p̄ sp̄nālē salutatiōez. ibi: Sa/
lutar vos. Cīra primū sc̄dū q̄
apl̄ misit h̄ac epla p̄ certos nū/
clos ad certificādū colossenes q̄
ēt sua epla t̄ ad plenī eis dicēdū
statū apl̄: vt affirmarent eos in fi/
de. t̄ solareb̄ i tribulatiōibus: q̄
eis supuenerāt: vt dictū ē. s. j. ca.
et pat̄ ex dict̄ sententia v̄sq̄ ibi:
r Qui ex vob̄ ē. vob̄ valde cō/
ficiens charitate. t̄ forte erat gētī/
lis natōe. t̄ de p̄tib⁹ colosseniū fa/
ctus t̄n̄ discipul⁹ pauli. sicut t̄ tit⁹
ex gētilitate p̄uersus: vt dictū ē su/
pra h̄. al. q̄. **s** Dia q̄ h̄ agūtū.
circa me t̄ alios fideles. **t** Sa/
lutar. Hic p̄fīt p̄firmatio p̄ saluta/
tionem

Nico. de lyra

a. s̄ nō impotētē. b. Singulārīm diversos monuit: cōtēt aut̄
nunc omnes.
v vos d̄sum habet̄ in celō. **W** ratiōni insta
a. s̄ etiā in nocte vel nō pigri. b. s̄ orōne. s̄ manētes. s̄ de p̄
te vigilāentes in ea in gratiarum actione:
b. terciis. **f** instare dico.
o orantes sil et p̄ nob̄: vt dē aperiāt nob̄
a. s̄ ad exponendū illd. qd ē secrētū de xpo. i. nātūratē t̄ ce/
stōiū sermōis ad lōquēdū mysteriū chri/
tēta. s̄ q̄ xpo secrēta expono. **a** ita ad loquēdū: vt ma/
nifestē aperte qd absconditū ē infidelib⁹. ita cōstāter et disre/
te re oportet me loqui q̄ apostolus sum.
b sti: propter q̄ etiā vinct⁹ sum: vt mānife/
stem illud: ita t̄ oportet me loqui. **t** In sa/
s̄ quā habens. s̄ p̄fici. s̄ vos etiam ip̄i.
a s̄ illuminandos. b. s̄ extra ecclēsī.
c p̄ientia ambulate ad eos qui foris sūt: tē
s̄ non impidentes. s̄ habitō tempore.
s̄ ve grā sit auditorib⁹. s̄ vel in grā h̄dīcādā: nō in lege.
pus redimētes. **t** Sermo v̄l̄ semp i gratia
a. s̄ sapientie. **m** ita. s̄ q̄ alter idōtē alt/
ter litterato et alijs p̄sonis.
s alē sit condit⁹: vt sciat̄ quomodo opor/
a. s̄ tribulatiōes q̄ vndiq̄: vel q̄ nō v̄sq̄ ad animā p̄tingunt.
teat vos vnicuiq̄ respōdere. **Q** uie circa q̄
a. s̄ ideo nō fuit op̄ scribi. **s** p̄ h̄c credit misere eplam.
me sunt omnia v̄obis nota faciet tychic⁹
a. s̄ in fide. b. s̄ in p̄dicatione.
**charissim⁹ frāter t̄ fideliſ minister t̄ con/
a. s̄ in aduersis. b. s̄ p̄pter dūm. s̄ et hoc.
seriūs i dōmino: quem misi ad vos i hoc
a. s̄ ad simile aliqd. b. s̄ sc̄z. c. s̄ cauere ergo.
d ipsum: ut cognoscat que circa vos sunt: t̄
s̄ contra mala mundi.
**cōsolez corda vestra cum onesimo charis/
simō et fideli fratre qui ex vobis est: qui
s̄ tychicus t̄ onesimus. **s** vel et.
omnia que hic agūt nota facient vobis. **s**
a. s̄ i. particeps t̄ socius laboz meoz.
Salutat vos aristarchus p̄cāptiu⁹ m̄: t̄
a. s̄ marco vel barnaba.
e marcus consobrin⁹ barnabe: d̄ quo ac
a. s̄ qd discessisse t̄ ideo ne recipet: s̄ si mō veneret. b. s̄ ista.
cēpist̄ mādāta. **Si** venerit adyos suscipi
s̄ salutat vos. **s** istud meū asserūt de gra/
te illū. **E** Et iesus q̄ dicit̄ iust⁹: qui sūt ex cir
s̄ de iudeis. **s** modo. **s** pdicando.
cūcisiōe. **l** hi soli sūt adiutores mei i regno
a. s̄ posito in tribulatiōe. **s** vicē meam supplendo.
dei: q̄ mihi fuerunt solatio. **Salutat vos**
s̄ non legis.
epaphras q̄ ex vob̄ ē seru⁹ xpi ieuſ: semp
s̄ q̄b⁹ p̄ vobis orat vt p̄seueris.
f sollicit⁹ p̄ vobis i oratiōib⁹: vt stetis p̄se
a. s̄ ve nihil adūgatis p̄ter ea q̄ de vult. **s** sollicit⁹ est.
cti t̄ plēni i omni volūtate dei. **T** estimō/
a. s̄ nō soli orādo s̄ t̄ alijs modis: estore ergo p̄ vobis sollicit⁹.
niū enī phibeo illi: q̄ habet multū lāborē
pro vobis et pro his q̄ sunt laodice et q̄
s̄ euāgelistā.
hierapoli. Salutat vos lucas medicus
charissimus: et demas. **Salutate fratres**
a. s̄ specialiter q̄ pdicatores recipit.
q̄ sūt laodice: t̄ nymphaz: t̄ que i domo
eiūs est ecclēsiam. **E** Et cū lecta fuerit apud
vos epla h̄ec: facite vt t̄ in laodicēsium
a. s̄ quā ego cīa misi. vel quā ip̄i mihi vt videatis hic esse re/
ecclesia legatur: et ea que laodicēsium
sponsum questionib⁹ illis. **s** esto sollicit⁹.
s est vob̄ legat⁹. **E** Et dicite archippō: Vide
n. **Et dicite archip̄: q̄ recepit**
mīsteriū sup ecclīam colossēū.
O h̄de, diligēter attendēdo.
x **Ministeriū******

